

تافتازو

اذا بالجانان مشهور

اولان شعرا الشعانه مجمله
ذلك ادولف برره صاحبنا اتميله
مطبوع اولونوبلر سساده

ليبيخ شهنزاد

178

اشعار واقف

معشرات

ای رنگ رخ آلتا حیران کل ولاله
جان قربان اوله سن کبی بر قاشی هلاله
وه جلوه حسنک یتشوپدر نه کماله
تحسین کتورر کوکده ملایک بر جماله
سیر ایلشم چوخ صنم حورر مثاله
امانه دییم اولمشم بنده حواله
بر سن کبی شکر دهن طوطی مقاله
تاعاشق اولوپدر کوئل اول عارض آله
هم سلسله کاکله هم دانه خاله
دایم چکرم صبحه دکن هر کیجه ناله

سندن که چیدا نوش اییدرم ساغر کلنار
تند اوله دونم کوزلر گنا اوز که سبب وار
عرض ایلیم اول طره عنبر کل رخسار
قیلمش بنی بر مفکل اولان درده گرفتار
امانانارام آتسه پرورانه کبی زار
یعنی که اولالی سئابن عاشق دیدار
هر کزد کل احواله بر کیمسه خبردار
ناچار اییدرم درد دلم ساقیه اظهار
لعلک که دوشور یادیمه ای کوزلری خمار
بو ذوقیله کاهی ایچرم نیماچه پیماله

میثا و صرا حیدره که وارد بر بولطافت
هرگز برین ایدر دیممی دخی آنلره الفت
ایسترسه مگا کونده چکوب تیغ سیاست
شیرین دهنک تا اوله بر دم مگا قسمت

سنسنزه روادرم ایدم عیشله عشرت

بسر مگا شوقم که اولور جام وصاله

اوخشار دیوبن لب لبر ثا باده کنگون
معزور دوت اولدیم بیله شوریده جگر خون
زیرا که سنک دائه خالکده کی افسون
جمع اولسه اکر بریره لقمان و فلاتون

هجران کونی دل خسته اولان دمهده بو معجون

بسر واسطه درد فنع غم درد و بلا یه

واقف کبی کیم دم اورا رام زلف سیادن
طنبور صفت خوش ایدم ضرب هروان
بر تاره بر ابر در تار اول چنک دوتادن
سن جاهل سن یوغ هله علمک بو ادادن

بسر کره در شنده خبر آل باد صبادن

ساجک هوسی کور که بنی سالدی نه حاله

در تقاضای نیم تنه^۱

بر نیم تنه کیم تا اوله ز رفعت و نکوتر
متننده تمام رابطه مرز و وسراسر
او سنده آنک عاشق و معشوق مصور
دیب آثام محتاج تک حاشیه تمیقاج
دلش و قننه منهج

ایلدوزه شبیه نقشی بری کوی کبی اخضر
تیر نظر اهل تماشا یه مقدر
ایچنده آنک شعله ویره طلعت دلبر
کورن دیه بو ماهدر اول چرخ پر اختر
کعبه ایوینک اوز تکنه دوته بر ابر
کرد و شسه اتکی اله البته تیز ایلر

اندیشه نه ایدر چینه بده چکه لشکر

کوکلی ایده تاراج

شانی شرفی خلعت شاهانه دن آرتوق
فری فرخی زیب عروسانه دن آرتوق
طعم و طرب بی نشاء بیمانه دن آرتوق
زود و کمه کر بیانه در دانه دن آرتوق
عقلی کیده سر خوش کره دیوانه دن آرتوق
دونه ارینک یاشنه پروانه دن آرتوق
زلفه بودونم سارما شاله شانه دن آرتوق
اوخونه بو جاق لرده کتب خانه دن آرتوق
تعریفی دوشه دلگه افسانه دن آرتوق

جمع اولسه اکر بریره یوز جامع اکبر

جمعه سته سرتاج

آنوقتکه شد حاضر و موجود و مهیا
باید که فرستاده شود زود باینجا
از بهر حصولش بنشین فکر بغرما
نعلین بپا پوش ز آهن بکف اما
زیر قدم افکن همه مخلوق سراپا
این رخت دلاویز اویک سبک خیز
کن چاره تجویز در کیم عصا نیز
بنا نیک و بد آمیز

میپرس زهر ملت و زهر جنس خصوصاً
نه غصه ز پس خورونده از پیش غم اصلاً
تن ده بقضا باش پیایی پی سودا
تا آنکه بزایی پیری ای ابو جعفر

چون دختر سراج
ظاهر که مخاطب و تعارض یتن ایلمر
شمی کرد آرایش اسباب زن ایلمر
بوندعتی نه لزکی و نه شاهسون ایلمر
دیر لردی که کلفتلر نه پیره ی ایلمر
او بیله کلدی کرده سن که نندن ایلمر
سیران کستانه مکر که گیلن ایلمر
اوزین که قوجا ملت کسی خوی دکشورن ایلمر
ریشخند ایدوب داخی نیچون چوپ درن ایلمر
نیلیم دورتم من غلط آنی دیین ایلمر
بیله بویور و پدرا ایده عورت زینور

اول خالق الازواج
واقف از اولان عورته حیران نیجه اولمز
حیران که اولور بنده فرمان نیجه اولمز
سیومز می نه دور دولی سوزان نیجه اولمز
دو نمز می حبه ی و سران نیجه اولمز
همدمز ایلمر کربان نیجه اولمز
آل قانه بویار نرته طوقان نیجه اولمز
نجه دهننن کر مسه کریان نیجه اولمز
اول خانه خرابک چکری قان نیجه اولمز

چاق ایتسه دماغین
سوزک سوله ساغین
پروانه چراغین
یخمز می اوطاغین
آچماز یاخه باغین
کرز قاره سین آغین
خندان دواغین
بوش کورسه قوجاغین

پیشکش بیله یولد اشنه باش جان نیجه اولمز
کوتورمش اوله چکننه پیغمبر سرور
اول صاحب معراج

مکملیات

در دیو نایبی ابناء روزگار

من جهان ملکندة مطلق دوغری حالت کورم دیم *
هر نه کور دیم اکری کور دیم اوز که بابت کورم دیم
آشنالر اختلاط ننده صداقت کورم دیم
بیعت و اقرار و ایمان و دیانت کورم دیم
بیوفادن لاجرم تحصیل حاجت کورم دیم
خواه سلطان خواه درویش و کدا بالاتفاق
اوز لرین قیلمش کرفتار غم درد و فراق
جیفه دنیا یه در هر احتیاج و اشتیاق
مورنجه کیم ایتدیم تماشا سوزلره آصدیم قولاق
کذب و بهتاندن سوا بی بر حکایت کورم دیم
خلق عالم بر عجب دستور در تمش هر زمان
هانسی غملر کو گلی کیم سن ایدر اولسن شادمان
اول سگا البته کیم بد کولق ایبار بی کمان
هر که هر کس که ایتسه یخشلیق اولور یمان
بولعدیم بردوست که آندن بر عداوت کورم دیم

عالم و جاهل مرید و مرشد و شاکرد و پیر
نفس امارة الندة سربسرا و لمش اسیر
حقنی باطل ایلشیر ایلشنور جرم کبیر
شیخسلر شیاد و عابدلر عبوسا قمطریر
هیچکسده حقه لایق بر عبادت کورمدیم
هر کیشی عرش کی سیودی آنی بهتر ایستدی
کیمی تخت و کیمی تاج و کیمی افسر ایستدی
پسادهلر دمبدم تسخیر کشور ایستدی
عشق هم چوخ کیمسه دوشدی وصل دلبر ایستدی
هیچ برنده عاقبت بر ذوق دراحت کورمدیم
من اوزیم چوخ کوزه کاری کیمیا کر ایلدیم
سکه لندردیم غبار تیره نی زر ایلدیم
قادره داشی دوردروب یاقوت احمر ایلدیم
دانه خر مهره نی دره بر ابر ایلدیم
قدر و قیمت ایستوب غیر از خسارت کورمدیم
ایلین ویرانه جمشید جمک ابرائنسی
یولع عالمش بیکه بزم عشرتک چندائنسی
کیم قابو پدر که آنک غم تو که یوپدر قانسی
دونه دونه امتحان ایتمدیم فلک دورائنسی
آنده من بر عکسلدن اوز که عادت کورمدیم
کون کبی بر شخصه کونده خیر ویرسن صد هزار
دوره جه ایتممز ادای شکر نعمت آشکار
قالیمو پدر غیرت و شرم و حیا ناموس و عار
دیدیلر که اعتبار و اعتقاد عالمده وار

آندن اوتری منده چوخ کزدیم نهایت کورمدیم
مختصر کیم بیلده دنیان کرک ایتمک حذر
آندن اوتری کیم دکلدر اوز یزنده خیر و شر
عالیلر خاک مذلتده دنیلر معتبر
صاحب زرده کرم یسوخد کرم اهلنده زر
ایشلن ایشلرده احکام و ییاقیت کورمدیم
یا امم الانس و الجن شه نشاة امور
کیتدی دین الدن بو کوندن بیلده سن ایله ظهور
قویمه که شیطان ملعون ایلیه ایمانه زور
شعله حسنغله بخش ایت تازه دن دنیا یه نور
کیم شریعت مشعلنده استقامت کورمدیم
دولت و اقبال و مالک آخرین کوردیم تمام
حشمت و جلاله و جلالتک آخرین کوردیم تمام
زلف و زوی و خط و خالک آخرین کوردیم تمام
همدم صاحب جمالک آخرین کوردیم تمام
باشه دک بر حسن صورت قد و قامت کورمدیم
باش آغاردی روز گارم اولدی کون کوندن سیاه
ایتمدیم صد حیف کیم بر صاه رخساره نکاه
قدر بیلممز همد میله ایلدیم عمری تباه
واقفه یا رگنا اوز لطفغنی ایله پناه
سندن اوز که کیمسه ده لطف و عنایت کورمدیم

در تعریف تفلیس و مدح والی

وه بو باغك نه عجیب سرو دلازلری وار
هر طرف تازه آچلمش كل رعنا لری وار
آچلوب تازه و تر لاله حمرا لری وار
یعنی تفلیسك عجیب دلبر زیبایری وار
ایکوئل سیر ایله کیم طرفه تما شالری وار
میرحما تفلیس ایمش جفتی دنیا یرینك
یغلو پیدر آغا جمعیتی حورو و پیرینك
من بو شهرك نه دیمیم وصفتی دلبرلرینك
فی المثل شكل و شمایلده بلی هر یرینك
ماه تابانه برا بر سر و سیمالری وار
اولقدر در بت تارك بدن اینجه میان
ایلمك اولمز اونك وصفتی معلوم و عیان
هر بیری ساز و نوازك بیلدهك آفت جان
جمله بر جلوه ده بر شیوه ده خوش سروروان
مست طاروس کبی کردن مینالری وار
یورلری پر تو مهر جهان آرا کبی در
صفحه سینده لری سیم مصفا کبی در
لذت لهجه لری نطق میعنا کبی در
التری معجزه حضرت موسا کبی در
دلر با القده عجایب ید بیضالری وار
آله کوژلر سوژیلوب لر کس سیرابه دونوب
آغ قباقدنه خم ابرولری متحرابه دونوب
لعل لك لیلرینك رنگی می تابه دونوب
تو کلوب کردنه ساچلر اوجی قلابه دونوب
صونا جیقا سی کبی زلف مطرا لری وار
باغ رضوانده اکبر حور و غلمان چوخدر
بو کوژلر کبی مقبول و مزین یوخدر
لسل بر نسل کوژللك بولاره بویر و قدر
من کوژلر كه ملكدن پزیدن آرتق قدر
هله دیلر كه بولاردن دخی اعلالری وار
نه قدر و اریسه بو خاغ و ز نخدان ویناغ
تازه كل پیراغی لك قرمزیدر نازك و آغ
بهرلیدن کوژلر و ب شعله سنی مثل چراغ
کور میوب کیمسه بیلده قاش و کوژو دیش و دوداغ
اوزه كه بابت صفت و صورت و اعضا لری وار
کثرت حسن كه خوش مرتبه در انسان ایچون
بخش ایدر دیر آنی حق دلبر کرجستان ایچون

یوق سؤال ایتمك اكر مصلحت یزدان ایچون
نوله یارب سببی باعث بو خوبان ایچون
بیلده صورتلر ك البتّه كه معنا لری وار
قالشم و اله و مات و متحیر دلی لال
ایخداوند جهان کز لو دكلدر سنا حال
بو نیجه سبب ز نخدان بو نیجه زیب جمال
كه ویر و لبس بولاره سن بو قدر عز و کمال
نیجه كه وار جهان صورت و اعضا لری وار
بدن پاك چكوب آبروان تك سولره
آغاروب تازه و تر جمله دونو پیدر قولره
آب كر نسبت ایدوب بویلرینی قار قولره
نیجه شیدن بیلده ظاهر كه خدانك بولره
نظر مرحمت و لطف هویدالری وار
بری حمامكه قدر تدن اولوب بخل برات
بری كر سویی كه هر جرعه سیدر آب حیات
بری بوخوبلق و كو كچكلك پاكیزه صفات
بری اولدر كه نجیب اصلده عالی درجات
عالمك سروری والی کبی آغالری وار
یدی حمام نه حمام كه سرمنزل حور
هشت جنت کبی هر كوشه سی بر مطلع نور
بر عجیب آبروان کرم قیلوب آندده ظهرو
شكر تقدیر ثا ای قادر و قیوم و غفور
لطیفك بندده لره نعمت عظمی لری وار
منبع جود و کرم مدن آچلوب در خوشاب
باصفا حوضه دمامد تو کولور مثل کلاب
کیرسه بر کره آغامن کبی هر خانه خراب
کیمتمز آندن دخی بر جانبه مانند حباب
کیمتسه ده باده نه كه منزل و مأوالری وار
کرچه ای خضر بولر بس شرف فیض ازل
ویر میو پیدر كوئل آسایشی اما سناال
ایسته سن عمر دوباره کوره سن طرفه کوزل
برچه تشریف کتور تفلیسك حمامنه گل
کور نیجه راحت جان بخش تن آسالی وار
بو اوجاق ایله اوجا قدر كه ایشیق آیه سالور
کون کبی شعله سنی جمله دنیا یاه سالور
تیز دوتار خابین و بدخواه لری وایه سالور
هر کیمك باشده کیم مرحمت سایه سالور
ایله بیلسون اولار ك دینله دنیا لری وار
واقفا سنده كه یوخدر بیلورم زهد و ریا
شرط اخلاص كرك ایلیسه سن شمدی ادا

ایله بور الیه اوغلانلار نه خیر دعا ساخلارون اولنلاری اوز حفظ پناهنده خدا
حاصل ایتمسون نه قدر دلده تمثالری وار

در مدح پسر والی علیون خان

والی لک چشم چو اخی ده نه طرفه جان ایمش کل کر جستانک اوسته سایه سبجان ایمش
دشمنی پامال ایدن سردار الاشان ایمش عالک سر دفتری آدی علیون خان ایمش
ساخلاسون الله پناهنده عجب اوغلان ایمش
هیچ یو خدر نسبتی اوز که دیارک خانه بر جواندر کیم یراشور پادشاهلیق شانه
دکسون آفت یلی یارب کل خنداننه سربسر عالم کر کدر باش اکه فرماننه
طاق ابروی لطیفی قبله ایمان ایمش
خوش تماشا ایلدیم کوردیم تمام اطوارنی چوخ بکنندم اوزینی هم لهجه گفتارنی
ماشالله ظاهر ایتمش اولولق آثارنی بیلده ساندیمکه ملکرد اولادیدارنی
خیلی چاقدن صوثره بیلدیم کیم کوزل انسان ایمش
سایر اهل غلندس خانک کراولماق بزور شناس مانعی یوخ آنلاری هم ایلدرک بوندن قیاس
یو اوجاق بیلده اوجاقدرا ایلمش نور اقباس واقفاس قیل خدایه هر زمان شکر سپاس
والی لک اوجاغی بیلده کون کبی تابان ایمش

در تعریف دختر ترسا

ناز بیلده تا اول بت ترسا کلیسادن چیتخار
سرکش و خندان دبی پروا کلیسادن چیتخار
شاهدر کو یا کیموب دیبا کلیسادن چیتخار

آچو بس طلعت کونش آسا کلیسادن چیتخار
شعله سالمش عالیه تا کیم کلیسادن چیتخار
لحظه لحظه ایلدو کجه ماه رخساری ظهور
لمعه لمعه زیر بر قعدن دوشر دنیا بیه نور
آنی بر کوره کورن دیندن اولور البته دور
نیجه کیم جنت سرایندن چیتخار غلمان و حور
او شکل بو دختر ترسا کلیسادن چیتخار
شانه وش صیقل و یزوب زلف بنفشه نسبته
پرده مطلق در تمیوب سیما و صدور و صورت
قیل تماشا کردنه سیر ایلده قدر قاصته
قاش و کوز و غمزه معاذ الله دونوپدر آفته
ایتمکه دین ملکنی یغما کلیسادن چیتخار
کل کبی نر میلده نازک پیرهنده آغ بدن
بیلیم کیم شعله دریا خرمن برک سم
دیشلری غلطان صدف چون آغزیدر لعل یمن
آغ قبا عده بر کز آنک طاق ابروسین کورن
میل مسجد ایلمز حاشا کلیسادن چیتخار
واقم تاکه کوزیم آنک ساتاشدی قاشنه
ایستدی محراب و منبردن خیالم داشنه
شعدی بیلدیمکه نه کلمش شیخ صنعان باشنه
یابو درکه تفلیس غرق ایلرم کوز یاشنه
اولصنم وصلی منه چون یا کلیسادن چیتخار

در تعریف چو خا که محمد حسن^۳ آغا بخشیده است

و بر دی آغا مثلاً بر چو خا که مین دونه دگر
قیصر روم کین رخت همایونه دگر
فی المثل خلعت خاقان و فریدونه دگر
یا خه سی یا خه دولو لؤلؤ مکنونه دگر
مختصر هر اتکی بر اتک آلتونه دگر
چو خا چوغ کوروشم اما که بو بابت نه دییم
کیسه نه کوروشم قابل قامت نه دییم
ایلیو پدیر کیشی بر ایشده قیامت نه دییم
کو ستر و ب درزی بر اعجاز و کرامت نه دییم
که تمام کار اسطوره و فلاطونه دگر
بیله کیم بر چو خا در زیوری فر خنده لقا
کوروش و میر کیمسه دخی صل علی آل عبا
و برسون الله بونی بخش ایلینه عمر بقا
لق و نشرنده مرتب فرج و زیب و صفا
بر طار و سده اولان عادت و قانونه دگر
جنت اسبابنه زاهد بر و قدر مشتریسن
آز دانش باشم آپارمه کیشی سن سر سوسن
کور دکلن هله بر سیل کوزیگی باغ بری سن
سندس خضر یله دوت بر چرخه اخموی سن
کور بونک حانسی بری قیمت افزونه دگر
کر مثلاً باشند ایاغه ویره لر حقه حور
یوز یوزی کون کبی زر کاتبی ایچی سرور

حق بیلور بیلمز ایدیم ذره چه من ناز و غرور
ال و بر و بر کوشمه شمدی اوقدر ذوق و سرور
جام جمده ایچان بادله کلکونه دگر
وار ایش بندۀ عجب طالع خوش بخت نکو
بخش ارزانی اولوب ایله که کلدی مگایو
بوندن ایراغ اوله یارب نظر چشم عدو
هر کیوب دور مقی بر دلبر یله روی برور
باغ جنتده اولان طوبی موزونه دگر
نه عجایب چو خا در یونه کوزل ثوب شریف
طلعتی تازه و تر شیوه سی خوش بری لطیف
شاعرک طبعی کبی نازک و زیب و ظریف
مطلع مشنویه چاک کر یبانی ردیف
جامی نک سجع کلانده کی موزونه دگر
هر کیمک که جامه سی ماهوت کبی برکس اولور
خلق اراسنده مکانی فلک اطلس اولور
کوچه خوار اولسه اوزی یاری کل نرس اولور
ما هو شلردن آنک مشتریسی چوغ کس اولور
بر حساب او زده لقا مخزن قارونه دگر
کیسه بیلمز بر کرانما به متاع حسنی
چو خا در قرمزی یادانه لعل یمنی
دلبرک سر و قدی لاله رخک کل بدنی
بر سق یوخسه که یعقوبه کلن پیرهنی
چشم تاره چکلن پرده پر خونه دگر
نور کری یا خشی بکک مثل آغا زاده کور

غم دنیائی یمنز نیچه که دنیاده کزر
رتبه سی معرکه ده منزل اعلاده کزر
واقفی بیلنم آیانچون افتاده کزر
بيله چو خاکینک گه سی کردونه دکر

در تقاضای شلوار

چون بزم شلوار مزه لاوهم افضل کړک
رنگی یاشل بر قدر قدی دخی اطول کړک
اېر شیمی زلف مشک افشانه مستمّل کړک
توخیان اما آتی بر آغ ونازک ال کړک
لنبران مهو شلر نندن بوایشه فیصل کړک
آغ کړک سیمین بدن شلوار بافک سینه سی
او لمیه عشق اهلنه بر ذره بغض و کینه سی
مهر بانلق ایتمک اوله عادت دیوینه سی
متصل اوقات النده شانده و آینه سی
صنعتی زلفه بوخاغه جلوه وصیقل کړک
بر پری سیماکر کدر دلبر شلوار دوز
یاشی با اون دوررت یا ایکرمی اوله یا اوتوز
ایلیه حسنی بيله عاشق کیچه سین مثل روز
فی المثل خورشید پرا نواره نسبت دلفروز
پر تو رخساره سی ماننده مشعل کړک
هر کیمک که ایشی یخشی اوزی بر ناکس اوله
ایستر اونک دایما تو خودوغی بکرس اوله

حاشا لئه که آغا رغبت ایدن بر کس اوله
یعنی شلوار توخو یان بر دلبر نورس اوله
بروخه که مطلق دکل استاد مستعمل کړک
واقفم روز ازلدن عاشق سرودا مزاج
ایسترم آنی که آنک ساچی اوله بر قولاج
ایلرم بر ایله یارک باشماقین باشمه تاج
ای محمد حسین آغا ایدده کورن بر علاج
دوشدی بو شلوار ایشی بر مشکل ایشد رحل کړک

در تعریف کورک

قیش کونی چونکه دوشول جنت المادایه کورک
اول سبیدن لایق اولمش فرقه ملایه کورک
کور ینور ادنی اگرچه همت والا یه کورک
ایله که پوشاک اولور فصل شتا اعضایه کورک
طعن ایدر یوز فاخر ملبوسه دیبایه کورک
کورک اولان یورده جهانک زخت الوانی ندر
ایشمک زردایه بکرس چرخا بارانی ندر
پرقویک دوشکی یاصدوغی یورغانی ندر
کرم ونرم آدم لړک قوجاغی یایانی ندر
روضه رضو انده بکر رحله حورایه کورک
کون بو کون نندن بيله ایستر هیچ توفیر ایتمسون
بادو بر فین ایستسه تبدیل و تغییر ایتمسون

یازده دك كیسمه مٹا اوطاق تعمیر ایتمسون
سارقله هرنه اندن کله تقصیر ایتمسون
اولدی برچوش خدنك شدت سرمایه کورک
پوستین بره کئی بزغاله رفتی فی المثل
عیدنوروزی عیان ایتمکده در برچ حمل
دلی سن لازم دکل سن ای بهار خوش عمل
ایسته سن شمدن کیروس خواجه کلمه خواجه کل
آرترو پدر یعنی آسایش قدر بالا یه کورک
د قفا چوخ لطف قیللمش حضرت سبحان سٹا
کورک اوسال ایلمش اول صاحب شیروان سٹا
خانه احسانی آبادان که ویردی جان سٹا
دو تمة کم کیم چوخ کرم در همدۀ عظم شان سٹا
فخر قیل کیم پادشه لردن کلور پاشایه کورک

در خواستن تفننك

دهرده اولدی مٹا دلدارو دلبر بر تفننك
خوش قدی آیینۀ سیم سمنبر بر تفننك
چکدی درد آهمی تا چرخ چنبر بر تفننك
جانمه آتش سالوب یا قدی سراسر بر تفننك
یانه یانه قالدیم اولعادی میسر بر تفننك
قویر یلور کوئلیم تفکدن دم اورنده مارتک
اورد چیخار آغز یعدن اول چاخماق آتبار تک

کنه سی اشکم اولور چشم شراری نارتک
مشک باروط عطریله هم طره طر ارتک
ایتمدی دیماغی مطلق معطر بر تفننك
بو قرا باغ ایچره چوخ چیخدیم طلب میداننه
مشکل اولدی چونکه یول بولماق آنک امکانه
ایلدیم بوشکلی اظهار شیروان شاهنه
کوستروب لطف و کرم من بندۀ فرمانه
ایتمدی وعده اول شهنشاه دلار بر تفننك
بارور ایتدیم وعده یه من کلدیم وادهم کله
کلمدی اما کوزیم یو لئوده قال پدر هله
نالشمدن هر زمان دوشدی زمینه زلزله
دیرلر اول بیکلر بیکی هم آختارور دوشماله
قحطه چیخمشدر مکر الله اکبر بر تفننك
هر کیم ایستر کیم وجودی معرکه آراکوک
کندوز اتندن سلاح واسلحه اعلاکوک
کله سیله خون اعدا توکمکه سودا کوک
کرتفننك اولسه بزه ممتاز و بیهمتاکوک
د ا قفا یوخسه دکل مقبولمز هر بر تفننك

در بارۀ دلبر

نه خوشدرباش قویماق بر کلندامک قوجاغنده
تماشا ایلمک اول حلقه زلفه آغ بوخاغنده

دورروب آندن دوتوب نازك المين كرمك اوتاغنده
 قوجوب قوجوب اوتورماق كه صولنده كاڭا صاغنده
 سينه منده سينه بوينده قول دوداغ دوداغنده
 يوزندن ايلريوب كستا خلق دستار زور آچماق
 يئندن دوكمه آندن صوگره بيلندن كمر آچماق
 چكوب يمشاقين اغزندن زوان لعل كهر ساچماق
 چيخاروب جمله اسبابين رچو ديس سربسر آچماق
 همين يرايدجو سين قويماق قرا زلفك قراغنده
 اوزون ساچين قوجا قليموب تو كوب قد بيلندن
 تو كوب مثل بنفشه ايكللمك هر بر كمنندن
 يغاين چاك ايدوب كو كمين چيخاروب باغ وينندن
 اموب دوينچه شيرين آغ همه نك شهد قنندن
 قوزوب يراظه باش ياتماق كريبانك بوجاغنده
 سمن جسمه سارلماق ايلمك برقد راحتلر
 آرالقه اولوب بربرينه لطف وعنا يقلر
 يوخودن تيز دورروب صرف ايليوب درلو ضياقلر
 يورب ال او تروورين ديز بديز ايرتمك حكايقلر
 ديمك بربرينه باشدن كيچي حالي فراغده
 ايدوب بر مختصر صحبت خبر دار اولمش اغيار
 يئگدن آلد ايچوب شرط ايليوب عهدو ايمان اقرار
 آلوب بربريوزندن اريوزندن بوسه تكرار
 اوزلف ياسمندن حسرتيله آيريلوب ناچار
 كنه واقف كبي برداخ اولماز اشتياقنده

در ذم ريش

اي بنی ایلرین عالمده پریشان صقال
 سنی یوغ ایلسون اولقادر سبجان صقال
 کوره یم کیم اولاسن خاکیله یکسان صقال
 که اید ریس ایلومی سن بیله ویران صقال
 دکدی سندن بگایوز علت نقصان صقال
 وار ایدی یوزندن ازل بنده که تاوجه حسن
 برینا کوش ورنخندان سمن ساده ذقن
 همد ایدی بیگاهر لعل لب غنچه دهن
 توف سنک یوزن اکیم خوبلر ایچنده بنی سن
 برکس ایدیم ایلدک ناکس و نادان صقال
 بسکه بد شکل ایسن و باشدن ایاغه مردار
 دمیدم سندن اولور بوی نجاست اظهار
 نیجه ایتسون سنا رغبت صنم کلر خسار
 آپرودن منی سن ساندک ایل ای ادبار
 ناکهان تاکه اولوب یوزده نمایان صقال
 سن دلکسن بلی بر پوغ که چیتخاسن یوزه سن
 ایسته هر بر تیلغا درلو جواهر دوزه سن
 یارندن میلغی بالمیره کرکدر اوزه سن
 کرمز ایسن دخی بر چنکه صما نجه کوزه سن
 فی المثل کر اولاسن سنبل ور یحان صقال
 قاره در بیله دی واقف کله کور کیم آغاره
 آدمی دوندرة جک اغزی آغارش ز اغاره

برو صفتله کله کور کیم کیده طریقه ماغاره
نو جوانلر ایده صحبت چاله کوس و نقاره
ایده عالیده سنی دیدده سی کریان صفال

ایضا

نیلرم بیلده موندک من کومیم اقبال ایچنه
هاندۀ یوز دوتدیم ایله دوشدیم ایله قال ایچنه
کونده یوز کز دوشه آشفته لك احوال ایچنه
قورخوم اولدرکه صباح آغ دوشه صفال ایچنه
هر صنم کورسه دیه سیمیم آنک چال ایچنه
ایتمیه بر صنمک کیم سنی هیچ کوغلی قبول
سن آتا ایستر ایسن ایلیه سن جانغی قبول
جانغا رحم ایلمز یانه سن اوده یوز یول
صفالی آغ اولانک قیمتیدر بر قاره پول
کچه کیرسون بزه نوب کونده یا مثل آل ایچنه
کیمکه بر چکلرینی سنبله تمثال سالر
خوبلرک باشنه عوغا کتورور قال سالور
دام تسخیره پیرمرد لری فی الحال سالور
آبرودن کیشنی دنیاده صفال سالور
ساله صفالغی اندامه آنک سال ایچنه
صاحب صفال اکر یوز اوله ساحر سوزلو
یعنی باشدن آباغه لهجه سی شیرین دوزلو
دام اولوب باخماز آتا هیچ بر آهو کوزلو

نوله صفاله یارق کلمسه بر کل یوزلو
کیم قیارکه دوشه کل یپراغی قانقال ایچنه
دیمه واقف که فلان کیمسنه چوغ زیر کدر
یا فلان شعر دیور یاز یسی هم کو کچکدر
یا فلان کدخدانک سیم دزی لك لکدر
خوبلرک سیهو درجکی ساده وتوپ برچکدر
سچماز آنلار خطو شعر و کمال وصال ایچنه

در پشیمانی از نجیدکی حبیب

بیلنم مندن نیچون اول سوزکیو جانان کوسوب
یوز یمه باخماز دخی بر کوز لری مستان کوسوب
آغلادر قانلر مئا رخساره سی خندان کوسوب
قاره کورنارده قویروب منی مه تابان کوسوب
کو کلک شهین سراسر ایلیوب ویران کوسوب
باغری می ویرمش کسر کپر کلرک الماسنه
آغلامقدن کوز لریم درنمش ایکی قان طاسنه
کیجه کوندوز دوشتم درد رغهک دریاسنه
رحم قیسمماز آه کیم اوز عاشق شیدا سننه
درد اوارد ردی منی بر ایلمز دره مان کوسوب
ایله که کورور منی یایلاق چکدر رخسارینه
بر زمان قویماز تماشا ایلمیم دیدارینه
دانشور غیریله باخماز من قدیمی یارینه
نه دیمش مندن رقیب اول خوبلرک سردارینه

کلمتم عرضه نهایت ایلمز دیوان کرسوب
 بوقدر کیم سویارم دوتماز مئنا قولاغنی
 یولینه یوز قویشم باسماز کوزل ایاغنی
 نیلرم جانمک اولماق داخی ساغ قالماغنی
 دوندروب یوزین یخو پدیر قاشنی قاباغنی
 اینکوئل کل اولالیم بر دلبه قربان کرسوب
 دانشوب کولمز یوزینه اول پریوش واقفک
 سندروب کوئلین یارب جانین مشوش واقفک
 اول سببدن جاننه دروغش بر آتش واقفک
 جرم و تقصیری ندر یارب بلاقش واقفک
 سویلرم مونجه ایشتمز داد والامان کرسوب
 سن غنچه کیمی هر بر ایدن دهده یشانماق
 آترب یوز هر تبه اولارگا یشانماق
 من عاشقم ایکل سئا اولماز مولی دانماق
 اولن کونه دن ایلمنم سندن اولانماق
 داخی نه یشانماق نه بورونمک نه اوتانماق
 بسدر بودیانماق
 الله شکر لاله یکا غکده عیب یوخ
 دیشکده دهانکده دوداغکده عیب یوخ
 برزده جهلفکده بوخا غکده عیب یوخ
 قاشکده کوزکده قباغکده عیب یوخ
 داخی نه یشانماق نه بورونمک نه اوتانماق
 بسدر بودیانماق
 من هاسنک اول مه یوزگی کورمشم یوز یول

ارغ کپر شکلی شوغ کوزگی کورمشم یوز یول
 هم بولداشگی هم اوزگی کورمشم یوز یول
 شکر کیمی شیرین سوزگی کورمشم یوز یول
 داخی نه یشانماق نه بورونمک نه اوتانماق
 بسدر بودیانماق
 من خود دکلم بد نظر ای کوز لری شهلا
 مندن یوزگی یاشوره سن سن ایله بیجا
 قویسن ایده یم یوزگا دوینبجه تماشا
 اولدر دك آخر منده که جان قالما دی اصلا
 داخی نه یشانماق نه بورونمک نه اوتانماق
 بسدر بودیانماق
 غیر یدن اگر که ایده سن سن یوحجابی
 بیلمک سوز ندر بلی مقبول وحسابی
 یوخسه منی کور کج یوزکا چکمه نقابی
 کل تگری ایچون واقفه ویرمه چوخ عذابی
 داهی نه یشانماق نه بورونمک نه اوتانماق
 بسدر بودیانماق

مرتعات

بر کوزل که شیرین اوله بنادن یوز ایل کیمسه آنک دادی اکسلمز
 کهنه کلی تازه کلی بر اولور کوهسک قیسمته آدی اکسلمز
 نه قدر که یوزه یترورسه باشی تاکه حددن دوشه ترورسه باشی
 کنه جان آلمانکه کوز بله قاشی غزفه سینک هیج جلادی اکسلمز

چو هری پاک اولور تازه جواندن
مژگان خند نگرین کیچرورور جانندن
واقف ایستر ایسن کوره سن لذت
نوجوانلر سیون هیچ اولمز راحت

بر بیاض کردلو هرمر سینه لو
اوجی ترجیقکه لو سیه تلترک
نیلمشم سٹا چشم سیاهم
اولدر بنی کروار ایسه کنهام
ایشدیم کوسوسن آرتوپدی دردیم
قوللو قٹا نامه یازوب کوندردیم
واقف جانانله تر اولدی آره
برقافیه قایر کوندرد اول یاره

در جواب ودادی

ای ودادی کنه خان قوللو قنده
یمان کوزدن الله اوزی ساخا سون
بیمله دورسن او قپوده قیش و یاز
بودوغری یزلگدن اکلسن بر آز
بزیزم حرملردر قرآن او خویان
اولار نکل اوردکن چاتی توخویان

هرکز ال کوتورومز شوکت وشاندن
پریکانی نك هیچ پولادی اکلسمز
سیوهر بر درد بیلسن اهل محبت
کیجه کوندوز هیچ فریادی اکلسمز

کردننه قربان مینالر اولسون
صدقه سی یاشل باش صونالر اولسون
سن مندن کوسو بسن ای قبله لاهم
آل قائم اللرده حنالر اولسون
یلر اروب کولکئی آفاق ایستردیم
مندن سٹا چوغ چوغ دعالم اولسون
سن اولدک همددم ایله بر چاره
بلکه دردیمزه دالر اولسون

دلودلو قدر جالربسن بسا بالق
پیس عورتک پیشه سیدر چول آلق
قایسوده اوز ادیر اوزون کبهنی
عورت دوکه دوکه اولدر رسنی

بزیمده وار ایدی بر کیچلر داننی
او کیتدی سن آنک توپراغی سانی

سزده که بر عورت قورور بر پلاز
چاغرورر چاغدرور هر یزیننه پلاز

خوش حالک سنک اوزون درناقلو
یورغانی یاصدوغی توزلو توپراقلو

بور تین سله ساه قاتقی چالار
آلتکٹا یخلغچ چرچر چابالار

بت اولدر کیدر خمیر یوغورور
سوز خمیر آلانده چرچر چیغورور

اخشام صبح دروار النده چاتنی
یالچقه بولانور صور وصفاتی

الترین یوزلرین یودر کلری یوغ
حاضر چوباندلر دودر کلری یوغ

بیمله اولور تراکمه اریماغی
اوز که یه ییدورر یاغی قایماغی

ایندن بیمله سال کورر کٹا یمالق
یاخشیمله آنی نسبت ایلرسن
سایاق دور طارقه ییدورمه دنی
نه بیمله یاتارسن غفلت ایلرسن

اوده چوغ ایلیدی ها بوغوغانی
انشاء الله عمر دولت ایلرسن

بو شالوب اولانده ارشی ناساز
موننی آغا بر معرفت ایلرسن

بالدری چرمکلو یالین ایاقلو
همد بیمله هر دم صحبت ایلرسن

آخشامه دک ایمه سنی ایت یالار
عشقک یاتار قطع شهوت ایلرسن

ابه چیمک ایلر اشاق دوغورور
قولا غلارک باتار هیبت ایلرسن

بوزار باغلار کلسر تومالر آتی
ایله زاده سنده الفت ایلرسن

یاشلا زنده دوغور دیندر کلری یوغ
آنلاز بیمله هر دم صحبت ایلرسن

عورت بیملز کیشی سندن دریماغی
قاتقنه سن قناعت ایلرسن

کونک قولغی تارادان باتار
ایورادینی تمام اوز که یه ساتار
متیلین یوزورور چاشته دک یاتار
اکر یانین بر دم خلوت ایلرسن

ایکی دانه عجیب خسرو غاهی
کونک لک باغده میوه یترورمش
لطف ایلش لبی شیرین کوندرمش
آنک بزه خوش نوبرین کوندرمش
ایسوی آباد اولیری لبالبک
بیلور که بیلورم قدرین سوقاتک
نیدک دینک او لبلیر نیمته
ایله جیه غاد اولدیم سانه سن منه
اللهه شکر اولسون او ملکزاده
شغلتی واردر حددن زیاده
یاراب اوله او جانانه کیم دیمش
او که بره میوه انعام ایلش

حقدر کوزل چو حدر جهان ایچنده
دیدار یمتی کورومک ایمان تازه لر
بووی میناکرک سینه سی مهر
الیده آل حنار لغده عنبر
سلانه سلطان دیبا پوش کبی
صیقانه هر دم طرلان قوش کبی
بار ماقنده خاتم کوشنده تنه
کلا بشون کوینک آبی نیمتنه
کوزلده بر ناز و غمزه کرکدر
قاشی قبله یروزی کعبه کرکدر
بیاض اوله کلندامی سراسر
قاشنده کوزلده سرمه کرکدر
دوند رنده یوزین سرو خوش کبی
تمام سرمکده جلوه کرکدر
کرة کرة زلفین توکه کردنه
یغنا سنده قزل دوکمه کرکدر

پر وانه تک اوزین اوده سالماغه
بر بیله کوزله قربان اولماغه
یاسلانوبن ایشکنده قالماغه
واقف کبی قلاش کیمسه کرکدر

بولوت زلفلو آی قبالو کوزلک
بر اوده که بیله کوزل اولماغه
دوروبن باشنه دولانماق کرک
او یو بر باد اولوب تالانماق کرک
سرخوش دوروب سر ایندن باخانده
قاشه وسمه کوزه سرمه یا خانده
چیخا سر ایندن جانلار آلان تک
دال کردنده قوریم ساچی ایلان تک
واق سنک ایشک مدام آه اولسون
همدمز کیمسنه ایستر شاة اولسون

آچق باشده اکر اولسه بر دایر
اندامی آینه قدی معتدل
یثاغی لاله بهاری کبی
بر دافه ناسفته مرواری کبی
تمیز لکده اوله میل و هوس
گل تکی قو خویده نطق و نفسی
قولی صادق اوله هر فعلی حلال
شمع کبی قباقدده دوره نطقی لال
اونده بونشانلر معین کرک
سیمه زلفی قامتنه تن کرک
لبلیر یاقوتک کناری کبی
باشدن ایماغه دک آغ بدن کرک
اولمیه عاشقه ناز و غمزه سی
زلفی یا بنفشه یا سمن کرک
بیلیمیه که فتنه ندر مکر و آل
کلسه ده باشی دینمیس کرک
نور سیده اون دورت اون بش باشنده
حیاسی یوزنده عقلی باشنده
آغزی بورنی نازک یوزی کن کرک

طاس کبی جلوه لئه هر سحر
 بزرگ ویره چمالنه سر بسر
 دیند و ممش ویره کو کردن خبر
 اشاره آتلیوب حال بیلن کرک
 یشار قجه جوانلنه یکلنه
 بر حجابده بر پرده ده اکلنه
 نطق و نفسندن جانلر دیکلنه
 قوللر قده صاحبده مستحسن کرک
 یاخشی جانلر کرک واقف جان ایچون
 چوخ چالشماق ندر بو جهان ایچون
 بر کوزل لار صدر بیزیم خان ایچون
 والی قوللر قوده عرض ایدن کرک
 آنک ایچون اویماز غیره کوثر کم
 بر عجب زیبا در منم سیود کم
 حور ندر غلمان ندر ملک نه
 هامودن اعلادر منم سیود کم
 پلنلری سنبلدر یثاغی لاله
 باخشی طعن ایدر وحشی غزاله
 کولری مستانه آغری پیماله
 کردنی همینادر منم سیود کم
 آینه دوتار زنجداره کل دوزر
 هر مویزه یوزمین فتنه فیل دوزر
 بیاض کردد لئه سیه تیل دوزر
 سنان صونا در منم سیود کم
 یز بویی بر اغقلو سر و خرامان
 اندامیدر آغ کل سینه سی میدان
 که غایبی کلکز لباسی الوان
 بدر کل رعنادر منم سیود کم
 یقلم زلفلرک بند وانییم
 او کمان قاشلارک من قربانییم
 مئاقدر ایله کیم کوهر فانییم
 دیمه که ملل در منم سیود کم
 ای کعبیم کربلام مگم مدینم
 هر زمان کویتده زیارتیمدر
 قلمه دینن قاشلارک باش اکمک
 کینجه کوندوز منم عبادتیمدر
 هر تبه دیم سن اینجمنه سوزیمدن
 سرخو شکم یوخ خبریم اوزیمدن
 قبال قامتک یایلا نده کوزیمدن
 سانه سن که حشر قیامتیمدر

باغلا مشم دین ایمانی زلفشا
 منم کبی حیران هانی زلفشا
 تاپشور روپ کیدرم جانن زلفشا
 یاخشی ساخله سنده امانتیمدر
 سن سن منم آییم و کونم هلالیم
 درلیم اقبالیم جاهم جلالیم
 کرزل یوزک دایم فکر و خیالیم
 سوزک دلده شیرین حکا یتیمدر
 صونالر خجلدر سیه تیلشدن
 طوطیلر لال اولور شیرین دلشدن
 شکسته واقفم سننک الگدن
 هر کیمه که یتسم شکا یتیمدر
 سیود کم لیلرک یاقوته بکزر
 سراسر دیشلرک ددانده دندر
 صدف دهانگدن چیاخان سوزلرک
 هر بری بر غیر ی خزانده دندر
 نندنر سوزیمه جواب ویرممک
 هم جمال کیز لیوب یوزکوترممک
 کینجه لر کوزلریم خوابی کرر ممک
 اول سیه نرکس مستانه دندر
 من هاسنی ندر آلهی سائام
 جمالیک شعله سنه دولائام
 آتشکا مرد مردانه یائام
 بو خاصیت بگا پروانه دندر
 بر نامه یازمشم جان اوزده اوزده
 بر نامه یازمشم جان اوزده اوزده
 سورشه یارکه بر کیمندنر بزه
 سوره کلس سزک دیوانه دندر
 خمار خمار باخماق کوز قایده سیدر
 لاله تک قزارماق یوز قایده سیدر
 پریشانلق زلفک اوز قایده سیدر
 نه باد صبانه شانه دندر
 مشتاق قدر یوزگا کوزی واقفک
 لاله تک قزارماق یوز قایده سیدر
 سنسن فکری ذکری سوزی واقفک
 یولگنده پای انداز یوزی واقفک
 غیری سوز یاننده افسانه دندر
 ایشاهی خوبلرک شوخی دلبرک
 سنندن صنوبرک خجالتی وار
 خوش یراشور سئما دریا نیمتنه
 بو بزرک کنه علامتی وار

بروایب درینستگ شان و شد کتک
حسن ملاحظتک چشم آفتک
محبوب مستحب بر عالی نسب
کلر غلچه لب ترنج غیب
اولمز بیله آدم بغلسه عالم
ارای بر شوخ صنم استغنائی کم
قاشی یای چشمی شوخ ملاک ناری اوج
جمالی یاسنده آی و کون مسوج

ایچمالی کونش زلف لری دلکش
قالدیم یانه یانه مثل یروانه
چشمک آلدی جانی ایلک ایمانی
ای یوسق ثنائی ملاحظت کانی
همن پری پیکر قدی صنوبر
سنس عجب سرور سرد از اشکر
مهر خنده بیز از ذلیل و خوارم
ساقه دوارم و در استظدام
بر یل سر و جنت کلغن رینت
واقف بر محنت چوچ چلوب حسرت

سینه تپیل کورمدیم کر قراغنده
ظلالی کوئلم کنه ایجه داغله

بود یارده کلاغای یوغ کتران یوغ
سرخوش دوروب بر نزاکت ساتان یوغ
بزرک بیلمز بود یارک کوکچکی
آغ بوخاغ آلتندن حلقه برچکی
یارک خیالیلله بوکون من شادم
پریسی یاننبده اولمین آدم
دیسه لره که واقف نه کلدی سنه
الی تر ممددن اوزن کیمنسنه

گر قراغنک عجب سیرانکاهی وار
اوجی ترجیقه لو سیه تیللرک
اوجی اشرفیلو بولوت کبی ساچ
کلاغایی الوان قصبه قیقچاق
چونکه یوزنوقیم من بر یوللرک
کومش بیلکلرک بیاض قوللرک
واقف حققدن دیلر لطف و کرم
کنه یاده دوشدی بزیم صنم

کرز قالدی یوللرده جان انتظارده
صنم طاقتم یوغ قلم دو تماقه
نه قدر که من آغلام دمادم
ایل تمام یاغیرد یوخدر بر آدم

یاشل باش صوناسی حیف که یوخدر
هر دم تماشاسی حیف که یوخدر
دال کردنده هر اوزوکی بر قوللاچ
آلتندن چوناسی حیف که یوخدر
قاعده سین بیللدم هر اصلوللرک
ساری کهریاسی حیف که یوخدر
بیله یرده دوران والته ورمسر
کیتمک بناسی حیف که یوخدر
کلمدی جاناندن تازه بر خبر
کییم اوله که یاره یاره بر خبر
احوالی بیلورمی اوله او همدم
دیره بندن پری نازه بر خبر

کور حصاين من چکد و کيم آزارک
 باد صبا اگر دوشه گذارک
 بلبلی غنچه خندان اولدردی
 واقفی آتش هجران اولدردی
 صوناتک تیللرک جیقا لنو پدر
 جان مرغی زلفگده یو لنو پدر
 حور سن پر یسن بهشت مسکنک
 صراحیه دنو پ مینال نو پدر
 بیله شیرین شیرین دانسه بیلمز
 قانه باتوب یوخسه حنال نو پدر
 هرباخانده یوز قان ایلر آشکار
 مستانه کوزلرک آلال نو پدر
 خیالگشی خیالیمه ساز ایله
 جانم چوخ یولگده جفال نو پدر
 کنه بایرام اولدی خوبلر ایونده
 بنفشه زلفلری آله سن اله
 کیم اوله کیم قاله بو بایرامه دک
 کیجه لر صبحه دک تا آخنامه دک
 سانه سن یوز یغشی عرق تمیدر
 اختلاط بازار ی صحبت دمیدر
 سانه سن یوز یغشی عرق تمیدر
 اختلاط بازار ی صحبت دمیدر

تماشا قیلله سن قاشه قباغه
 یار بیزه نوب دوروب جانلار آماغه
 ای جانانم سن بیزه نوب کلنده
 کعبه کویشا کونده مین کره
 آغ کونه تشبیهدر سنک جمالون
 سنی سمون جوان اولور کون بکون
 صوبر قامتک نه خوش خرامدر
 سندن آیر و دیرلک مثا حرامدر
 سن کل سن بلبل سیوخاری ایسته
 میل ایله واقفه ساری ایسته
 یای قاش یوجاغنده آل یکاغ اوسته
 سرمه لو کپرکدن اوخار چیکارور
 غمزه پیکر ایله ترکدی قانمی
 اکری دوردی سوز کون باخد ی جانمی
 سیماسی شهلای طریحی بامی
 قولدر آلا سیه زلفک تما می
 سمن ایکلو سحابی زلف آق قباغ
 منور یوز لاله زلف تر بوخاغ
 واقف که در شو پدر عقل و کمالدن
 نه زلف اوردن بیلک نه خط و خال دن
 سورتیه سن یوز یغشی زلفه بوخاغه
 اولملو کونشدر واقف اول بوکون
 ای و کون قارشوئا پیشوازه کیدر
 ملکدر یغلوب نمازه کیدر
 عشقشدن سالمش عالمه برادون
 قاریمز قوجالمر تر تازیه کیدر
 حسرتشدن سز لدین یرامدر
 آخر بر کون عمریم کدازه کیدر
 هرکز کمال ایسته واری ایسته
 اوزی شهباز اولان شهبازه کیدر
 نه خوش خمار لنور مستانه کوزلر
 ایلیوب باغری می نشانه کوزلر
 خطالره شالیدی دین و ایمانی
 آلدی اوشوغ کوزلر امانه کوزلر
 باغشی مهربان اوزی حرامی
 اوله بیلمز بیله شاهانه کوزلر
 غنچه دهان در دیش ارغوان دوداغ
 تمام بر یانه در بر یانه کوزلر
 اسوک اوله ز ناشی غوغادن قالدن
 ایلیو پدر آنی دیوانه کوزلر

چوخ زماندر يارث حسرت نده يم
بلبل تك فریادیم چپخدی فلکه
باسیدی یوزیمه کل ایاغنی
کا آچیدیم آغ سیننه نك باغنی
کا آلیدیم کردننی قوجاغه
کا هده او توریدیم قباغ قباغه
بیلمی اوله باغریمده کی یزانی
یار مئدن کسمزدی بیله ارانی
راقیم هجراندر منم محشریم
کرم ایلیورین کاسه دلبریم
آی کناری قباغنده قی کیمسی
سانه سن بولوتدر انور یوزغا
شهمار تکی کردنده بولانور
خلقه دوشوب یوخاغ آلتده دولانور
خسته واقف آنك سرکشته سیدر
هر تار طرارث جان رشته سیدر
کنه مننی ینار ینار اولاره
من ها اولدیم محنتیله دردیه
سیمه زلفك یوخاغ آلتده قوریلور
جانانن آیریلن جانن آیریلور
کلیدی برآنی باری کوریدیم
جینت ایکلور کلعداری کوریدیم
اویدیم یوزینی هم دوداغنی
قرینده کی قوشه ناری کوریدیم
کا یوزیم سورتیدیم زلفه یوخاغه
دانشیدی خوش گفتاری کوریدیم
نیجه یاخمش من تک کونی قرانی
بو قویمین کیمدر باری کوریدیم
کیجه کوندوز جانان اولمش ازیریم
کسلورمی آه زاری کوریدیم
بورینور چولقآنور یکاغه زلفك
بدر آیی تک آلمش قوجاغه زلفك
کلابیله صیقلانور سولانور
باش قویار سارینور قولاغه زلفك
باغری قزل قانك آغشته سیدر
قویمه که تروکلون ایاغه زلفك
داغلمش آیرلق سالدی سیودکم
جان سنك یانغده قالدی سیودکم
آله کوزلر جان آله سا سیریلور
خلق ایچنده بر مثلدر سیودکم

سرر قدك منوبره تن دکل
دخی ازلكی تك سن کورن دکل
اول خدیجه حقی سکینه حقی
کعبه مکده حقی مدنیه حقی
تهام سنك تکی کلبدن دکل
ایمدی حالیم یمان خالدی سیودکم
خیر النسا حقی امینه حقی
دردك بو واقفی آلدی سیودکم
قاینار کوزلر کدن شوخ یاخشکدن
صف صف دوران سیمه کپرکلر میدر
کیدن کیمته بربری باغ ای کیدن
کا یاخدن شعله ویرور آغ بدن
قدك طعننه اورار او سرر نازه
یوزك کبی زلفك درر تر نازه
واقف یاد ایت سنی یاد ایلدینی
قویمه از کوز اوکندن سیون سیدنی
آل کینوب چپرخمش کلشن سیرنه
ماهتاب حسنغا بنده فرماندر
کورر ممشم سن تک بر ملک زاده
کپر کلرک اوچی دروغنده یاده
من بر فرهاد سن بر شیرین دهانسن
کوزلرک بابنده شاه جهانسن
لبرارث باغریمن پرخرن ایلدش
حسرتك واقفی ماجنون ایلدش
عجایب فتنه لر فیللر کورینور
یوخسه که کوزیمه میلر کورینور
کوزیم دویمزسن تک کوزل کیمسه دن
کا اودرکه نازک الکر کورینور
جان قربان ایلدیم سن تک شه بازه
نه لاله لر نه سنبلر کورینور
من سیورم مئنا یازیم دینی
کرگلدن کرکله یوللر کورینور
یغلرر باشغا کللر دولانور
قوللر قغده آیلر ایللر دولانور
دردیگی چکرم حددن زیاده
باغرمک باشنده میلر دولانور
دردك ظاهر اما اوزك نهان سن
قوللر قغده دایم ایللر دولانور
آچامش کوز یاشم چپرخون ایلدش
آنگچون کوزر چوللر دولانور

دوادى دماغه زلفك غنبرى
واله اولدى كوئل هوادى سغا
اليم يتمز نامه يازوب درديمي
كوندوروم بىاد صبادى سغا
اوتوروشك كوزل دوروشك كوزل
سالشك كوزل يريشك كوزل
خويشك خلقك كوزل هرايشك كوزل
غم ايوندى سالدك كنجبه واقفى
بخش اولوب بوخربلىق خدادى سغا
نيچون اينجىدورس مونجه واقفى
ايلدك مويكدن اينجه واقفى
نه حاصل بوجور و جفادى سغا

بر اندامى نرسى دوداغى غنچه
بر قامتى كليى ياره عاشقه
اولسه يوز اوزى كل كيىمى عيظه
من انساق بر كلعذاره عاشقم
كيجه لر صبحه دك ايلرم ناله
هر كز دوشم كوئل اوزكه خياله
بر كردنى مينى اغزى پياله
بر لهجه سى شيرين كاوه عاشقه
بر سوزى جواهر مرورى دندى
بر قاشلارى ذوالفقاره عاشقم
بر خاغي ترنج سینه سى ميدان
بر برزه نوب سرمست طلاس تك چيخان
بر مرال باخشلو كپر كى پيكان
بر عجب ايب خوش گفتاره عاشقه
بر كوندلده لبلرزدن قند آخان
بر نقاب آلتندى پنهنانى باخان
واقفم بدندى جانم داغلور
بر عجب ايب خوش گفتاره عاشقه
كور هيىنده ديس ايمانم داغلور
كيجه كوندوز من ديداره عاشقم

زلفك باشى تخته لنوب قباغه
قراق ويرور قصا بىانك آلتندى
ايلان قور يروغى تك قرشه قورلش
اوخى چيخمش زرخدانك آلتندى
قاشك اشاره سى كوزك خمارى
هر برسى يوزمىن فيل كماندارى
تر سينه ده آغ مهنك كنارى
شعاعه ويرور كرىبانك آلتندى

سك حسدك مات ايلير وب فلكى
قزل قول باغلارى زيار بيلكى
چنئده حورنى كوكده ملكى
قوجا غليب كهربانك آلتندى
تمام عقل وهوشى ديس ايمانى
آپارور پيدر مئندن روح روانى
تترور زلف پريشانك آلتندى
اغا رانده كلكر يثاغك يانى
كروزم يورلر ننده قالدى صبح و شام
واقف جانانه كوندردى يثغام
بز چيخيدق بو هجرانك آلتندى
كلمدى بر سرور قد كلندام

باد صبا بر مژده وير كوكلمه
اول كل خندانم نيچون كلمدى
خيام شهرينى قويدى ويرانه
سرورم سلطانم نيچون كلمدى
اغزى خيىر سوزلوم دلى دياكلوم
بر طرفه آغ اللوم كومش بيلكلوم
قارچقاي جلوه لوم طواس بزللوم
لباسى الوانيم نيچون كلمدى
قاشى كهان كپر كلرى قمه لوم
آغزى شكر دوداغلارى يمه لوم
الوان كلاغلار پياش ممه لوم
سينه سى ميدانم نيچون كلمدى
واقف ايله دوندى بر ساعتمز
اولور ايندىن بيله قيامتمز

كنه سنى كورديم ياغريم اوخلاندى
اي افعى باخشلو هوالى سرخوس
روزك كو كچك قاشك جلا كوزك شوخ
كور مديم سى تكى مرالى سرخوش
ديدار نه مشتاق اولوب قالدو الو
باشنه درنملور ديس آلماو
بر آينه قباقلو اكرى چالماو
الوان كلاغلار صفاى سرخوش
كوزلرى سرمه لو يثاغى خاللو
بر لاچين سودا لوطر لان خياللو
قورلرى باز بندلو يورمىن هيكلو
آغ لارى الوان حنالى سرخوش

او تر روزی شیرین و نوروزی لیلی
که چه کوند و ذوق و صفاده میلی
عقلین آلدک یاره دیین واقفک
یوز کوستردک یعدک ایوین واقفک

او غیرون باخه باخه ایچشم نرکس
حسرتدن ایلدیم اولدیم دیرلدم
هرمنی کورنده ایچشمی یاغی
که کوستردک که کزلدک یکاغی
اولدن ایلدی لطف و کرمک
واره واره آرتدی ظلم و ستمک
اوزون ایلکر قالدیم شانه حسرت
هر زمان که سندن اومدیم شفت
همیشه بو ایدی فکر و خیال
تیلیمشدی سنا واقف اظالم

بطریق هزل

با ایزام اولدی هیچ بیامیزم نیلیم
دوکی ایله یاغ ها چوخدن ترکشم
اللهه بیزیک ایش ناشکر بنده
خلق باا بیدر نقاله شکره قنده

بیزیم برونمیده نه مالمز وار
واقف اوکونمکه کمالمز وار
نه ده ایوده صاحب جمالمز وار
اللهه شکرکه کمالده یوخدر

ایضاً

بر بیلده چر انک عقلی کم اولسه
جان قربان ایدنی قویار بوراده
ازل اوزی دیر دور کل دی بیری
نه اوزی یاریدر نه سیور یاری
دورغوز ارسن یوزین دیواره دوتر
دیندوررسن دینمز آغراق ساتر
سیورنی سیورم جان و باشیله
بر یارکه دانسه کوز و قاشیله

ایضاً

دوروبن عشقه یله کذار ایلدیم
ذره چه کورم دیم خرمه عزتین
تساکه منی کوردی اوقلبی قاره
دوندردی یوزینی دوتدی دیواره
دوداغی شکر در کفتاری شربت
مخلصی که یرخدر آنده بر لذت

کیچمه اردلیبرک سن اوغا غنندن
سانله برکوشه درجیت باغنندن
واقف برکیمسه که بزدن یاشنا
کلدرکمز هیچ کلمدی خوشنا

داغ الگدن سنک یمان همایه
اؤکه بکره مردی هیچ برکمایه
نه فایده دنیان کیتدی مامرد
دشمنک که فرعت ولسه دستنده

سه یلک واردر یوسن قوی اوستنده
بلکه اؤک سوندن آتیه برزاد
اؤر دبالله سنک چینخاچقک وار
ندر یولولک بولولک بوقطار قطار
دوروز یسن آردغا قراق اکراد
بامداد ققنده توروز ارمیشدی
تخته سین سرچولین لرکی سومیشدی

ارده محمد دان ایلک دولتک زیاد
یغددن اوتو قدر جانلی لریکنک
کسر خیر آلسن سانس لریکنک
اون سترمین اولدی حساب اعداد
بعداد بصره برده اردبیل
کریبی کندی خلای یغای کنده بیل
شماخی سالیان پراکنده باد

برده اول جواد بالئون والصاد

صاد سرده سین اوخو کینجه وکوندوز
آغ قیز اوغلی پیری اول یولشا دوز
نیلر سن ایسته مش اینک یالارکوز
چکل برکوشه حق ایله یاد

غزلات

وداد یندن کلن کاغذ منی فرخنده فال ایتدی
بو حال کوردی غم فی الحال مندن انتقال ایتدی
اوچوب کوئلیم قوشی پرواز قیلسه اوج اعلایه
عجب یونیم کیم بومکتوبی اوزینه بروربال ایتدی
ضیاء شمس تک یتدی منی بدر ایلدی حالا
اگر چه قدیمی دوران فی العاضی هلال ایتدی
سوادى نامه سنک ایدل مکر ظلمات حیو اندر
که روحیم خضر تک آندین بسا کسب کمال ایتدی
خیال ایتمشدی واقف کیم روان برخوش غزل یازسون
روان اولمشدی قاصد کیم مونی آنجاق خیال ایتدی

سالمق نظر نودن منی جانانه دوشرمی
ترک ایلمک اوز قولنی سلطانه دوشرمی
کاکل نه زرا درکه کوئلدن ایده غیبیت
شانه کله زلف ریشانه دوشرمی
غمزک لبثی دیشله مشش قانی توکدی
قان ایلمین کیمسنه هیچ قانه دوشرمی

دل چاه را بخدا نه دوشوب زلفك او چندان
البته خطا ساز كيشي زندانه در شرمي
ال سر اخر امانه كه كز ملك اولوب عادت
بريول يولي كور كيم بيزم ايوانه در شرمي
اولماسه اكر واقفه بر صدر سمن يار
توب ايليويون باشي ميدانه دوشرمي

آيدين اولسون كوز ايريم كيم كندى يارك كاغذى
كو گلمى شاد ايلدى كوزل نكارك كاغذى
او خويشم اديم يروزة سورتديم ديديم صدمرحبا
كوزيم اوسته واريرك اولكلعذارك كاغذى
سدين آير اولقدور قان آغلاديم كيم دميدم
ياشه باتوب اسلانسوب صبر و قزارك كاغذى
غري يارى ايكورال قيلمه بدل سن واقفه
يادكار ساخله بو اولسون اعشبارك كاغذى

مهر يالاق كوز ميوب برمه لقادن كوشم
كوننده يوز آل ايلين قلسي قيرادن كوشم
شانه ديديم غريون سوزبرشي آندن داد ماديم
بو سببدن آغزي شگر دلربادن كوشم
بر قندج مي رستديم سندردي كو گلم شيشه سين
داش باغرلو ساتي صاحب جفادن كوشم
چر امان يردن كو سرلر بر مثلد خلق آرا
كو صدر كم بيتجا دكلدر آشنادن كوشم

كورديم اول كيم يينا سين يارلق ايرتمك دكل
واقفا اصلى بودر من بو بنادن كوشم

هر كيدن كلمش منم اول غمكاريم كلمش
ايكوزيم قان آغلا كيم چشم خماريم كلمش
كيتمشدي اختياريتم بيله سنجده يارمك
چر نكه ياريم كلمش هم اختياريتم كلمش
من بودر ديله اكر اولسم مزاره قو يميزك
او ستمه اول طوطى ديتلو شوغ نكاريم كلمش
ديسون واقف اجل كه كلسه مندن جان آلور
كيمدر آقاچان ويرن فرمان ياريم كلمش

بوداي در وقت كشتن آغا محمد خان

ايردادى كردش دوران كچيرفتاره باغ
روزكاره قيسل تماشاكاره باغ كرده باغ
اهل ظلمتي نيجه بر باد ايلدى بر لحظه ده
حكيم عادل سادشاه قادر و قهاره باغ
صبح سوندى شب كه خلقه قبله ايدى بر چراغ
كياچه كي اقبالي كور كوندوز دكي ادباره باغ
تاج زردن تاكه آيرلدى دماغ پر غرور
بايمال اولدى تپو كلسه سرسره داره باغ

عبرت ایت آغا محمد خان دن ای که تر کدا
 تاحیاتک وارایکن نه شاهه نه خونکاره باغ
 باش کو تور بو اهل دنیادن ایاغ دوتد قیقه قاچ
 نه قز نه اوغوله نه آشنا نه یاره باغ
 واقفا کوز یسوم جهانک باخمه خوب رزشته
 یسوز چورر آل عبایه احمد مختاره باغ

یاریم نه کوزل کینوب الوان بز نو پدر
 کلشنده سناس کل خندان بز نو پدر
 صبحی درووبن جلوه ویرور اینکی یثاغه
 برحسن بدیع طلعت تابان بز نو پدر
 فتنه کوزینه سرمه چکوب قاشنه رسمه
 هرغمزه سی بر آفت دوران بز نو پدر
 عنبرمی دیامشک ختن ریحان ایکسی
 صندل قوخلو زلف حریشان بز نو پدر
 واقف نه تماشا نه عجایب نه قیامت
 تاکور دیکه اول سر و خرامان بز نو پدر

اشعار ذاکر

مخمّسات

دیوانه کوکل داخی اوسان یال آغار پدر
 پرواز ایلمه بسد ویر و یال آغار پدر
 سردن بو هوا رهو سی سال آغار پدر
 اول نه ایسه ایندی یکه الحال آغار پدر
 لایق دکه موندن صرره سقال آغار پدر
 بر نیچه زمان آل یاشل کیدیم و تاخدیم
 هر قاشی کوزی سرمه اونی کوردیم آخدیم
 رخساره سینک آتشینه جانمی یساخدیم
 اورتوزدن اینکی اوج کیچمشیدی کوز کوزیه باخدیم
 کوردیم یوخه چیخمش کته خال خال آغار پدر
 سالانندی سوریم باخمه هم قور بدی قیامت
 اول یوزی قدر ابر نیچه دم ویرم صدی فرصت
 اوز اوزیمه دیدیم که در شوب غمزه یه البت
 آیدیه یاریم آیدیه چکلوب بریره خاوت
 چکدیم نه قدر هرنه که فی الحال آغار پدر
 دیممی دیمیمی که بو ایلدن آغاروب باش
 مشکل نور اسیدر که نهان سراولا جاق فاش

لغرت ایسه دك یار قدیم هم سروور داس
 یولماق ایله سن داخی کرکدر قوی یاسن آش
 چکمکنن اوتوب باشی بوتون سال آغار پدر
 «یهو شلره خوشدرسه که اوغلان دانسته
 یسوا فحش دیوب هرزه و همدیان دانسته
 آغ حقال اگر آیه قرآن دانسته
 یاشدن آیسغه حکمت اقامان دانسته
 آخرده دیرو یلمه نقال آغار پدر
 اول چشم غزالم ایله یه مندن اگر دم
 منع ایلمه عفریتی کورنده قاجار آدم
 هم یاشك اولور بربر یله الهقی محکم
 دیشم خط جانایله یکر نکیدی بوم
 نیتسون دخی بیچاره بو موال آغار پدر
 قومرالدن ایسه یاخشیدردم آغ اولانی
 جوغ برده دیر لرکه دورون کلدی قلانی
 المته صد البته آثا یه خیمه خناتی
 اویسا آچلنده چنه یك هر ایکی یانی
 آغ طارقی آتوب آغز ینه چقال آغار پدر
 اول خانه خرابك لوکی بوردك اوله یاری
 شه قاره دوله قمر می نه آغ نه ساری
 اعلی بو که براد دکل آلسون سنی تاری
 بر حال ایله آغ اوله ایدی سهل ایدی کاری
 اما بو یاراق قویروغی بد حال آغار پدر
 بوندن صوره لاف اورمه کورل اوژکه همدون

سندن نه کلور ساله قونشیمنی سردن
 قویمه آپاره قازغه قوشی سرکیننی دردن
 خوبلار دورماز عادتیدر سیچد رغی بوندن
 کور سه که کلور یوز چنه سی چال آغار پدر
 سقاللو ایله ساده لرك اواماز آراسی
 نه خطه محل قویساده بیمل یروخدر چاراسی
 اونلک کی اودر توکسز اوله کوزی قراسی
 اندامه دوشورنك ایله بش کون زغاراسی
 چنه سود کورور سن که کنه دال آغار پدر
 کیچیدی اوکه ذوق ایلر بوندن کاه سافرده
 ایوده اوتور انده می و معیوب نظرده
 ایندی دخی یوغ تاپ و توان جان و جکرده
 که یانکی ویر باله گه چیمخ کو نه ورده
 چک کورکک اوچین باشکا دونبال آغار پدر
 یالک که آغاردی سئ شامق زن اولماز
 یوز تیر ویر سن ایچنه اصلا چیمزن اولماز
 یاشدن آیسغه یاشل وآله بزن اولماز
 بو ستانده چورور رغبت ایدوب براروزن اولماز
 هر میوه که طاق مرده اولوب کال آغار پدر
 ذاکر یاپیش اول احمد مختار اتکندن
 خیمیر داغیدان حمیدر کسار اتکندن
 بیغفایده در یوز دوتاس یار اتکندن
 باخماز یوز ثال کو تو دلدار اتکندن
 ایکنده یمز کیم کوره قانقال آغار پدر

در شکایت از دهر سقلمه نواز دهن پرور

افسوس کردیم که کینه‌دیدی شرور شور ایلده دایم
دو تمش هله دانیانی کوکل حصر ایلده قایم
کیتدی همه همدرد خوش اخلاق ملایم
چولوده علی بک تهمد لودر قلعه ده تایم
یوخدر عددی فوت اولانک حانسی سایم
آغز مدده ارچوق قیبره دونوب اوتوز ایکی دیش
یور یورینی درتمز دخی آنلار کوره برایش
از سکر یورنار معنعت دردوغم و تشویش
خام قویروغه باتماز نه قدر جهد ایلیم شیش
اولدر سبب افلاک چیمخارهای هیرایم
بعضی زنی خوش بخت سانور مردم احق
همواره کیرا اکنینه زربخت ایلده دیش
سن بیل که انات اهلنه خوشدر کوزه چیلق
یوخدر قنماصاق هیچ بیزیم همسری مطلق
دوشه یور یاروق اصلا هدف مقصده یایم
مستدرد دوشوب دیک درونم صاف عملدن
بر لقمه دن افزون یهزم خوف خللدن
بی رغبت اولوب خراشیم اطعام کوزالدن
فرق ایتمز ایسیدیم بر زمان آیرانی عملدن
رای اولدیکه بر کون ترکنه قند ایلده چاییم
یاتمش شکمک آلدی بزی هیوزره فکری
قیش آش یورلاو دغدغه سی یاز کوره فکری

کوج وقتنی اولاغ کملکی داغ دره فکری
تاچند او طاق در دسری پنجه فکری
یکدرکه لحد کنجی اوله کوشک سرایم
چول خلقنه بر ایل کله کور قیش کله قاتی
یکسر قاریشور بر یورینه ترک ایلده تاتی
هرکس کوتورورور دستنه بر اورکن چاتی
کوز لرکه بتوب اوت کونکله چاموشی آتی
که که دیه ای ایلغنی چی قرخلدیمی دایم
سقال دونوب آغ سومکه^۱ سوبلیمه ذاکر
سردای قیامتده کورک ار اوانه ماهر
قور خوم بوراسیدر که اولام ییچی تک آخر
کوجمک دمیدر یاتمه کیشی چاپک شاکر
باخرمت ایکن چپاره اورد مرکی آرایم
بر وقت کورن قامتیمی سرورزان تک
ایستردی باسوب باغرینه نازیم چکه جان تک
مه پاره هامر تابع ایدی امریمه خان تک
آتیش بوجاغه آه منی کهنه پالان تک
دهم بو در ایندن صوره اندکده یاشایم
لاق لاقی دکلدیم بیلده بالله کیچن اوقات
بر نفسه اکر ذره جه تقصیر اوله اثبات
هرگاه دیسیدیم اوز کی کیت قایادن آت
سایماز منی اکنون تکز اولغی کیمی بدذات
دنیا ده بو حالیمه دخی من نه قالا یم

اولماز بیلده قیقو
اندیشه باهر
سرمه نزل خلوت
لاغر دوشه چارپا
عاشورادی کویا
هیزم قیلا پیددا
آرخاین اولوب تا
نه عیش نه راحت
غفلتن آیل سن
دوردوش یوله کچرن
بقال داشی یک من
طاعت یولین اوکرن
شاید اوله تسمت
بی واسطه بی قال
ماننده اطفال
نه عذر نه اجمال
باش یولداشی الحال
صاف ایلیمه نفرت
کندک زن و مردی
یپراق تک اسردی
فی القور کیدردی
چکمی یوردردی
یتیمز می بو ذلت

تضایّد

جعفر قلیخان بقاضی فرموده

ماتمی بیلده دوتارمش مکر آدم قاضی
 ایدۀ لعنت او تابس صاحب ماتم قاضی
 سن نیجده ضامن اولودون کفی دعوا اولماز
 بو سوزی روس یاننده دیدگژ هم قاضی
 سز مکر حالنی اوز اهلکزک بیللمز سز
 ذرۀ جه بد عملندن ایلمز غم قاضی
 اوز که دعوا دۀ اولن کسلر آلور سیم وزری
 قر دروزر شیشه لونی مفت و مسلم قاضی
 ظاهرا قلعه لونک قتلۀ کیدردی نصفی
 اولماسیدی آر القده کنته رستم قاضی
 دایما وعظ ویرر خالقۀ که احسان ایلیون
 اوزی هیچ دیشقار ویرمز اوله کرنم قاضی
 داش داش اوسته بیلۀ شیشه دۀ دورماز هرکز
 بعضی ایشلردۀ اگر اولماسه اعلم قاضی
 آدینی ملّا قویان خلقه ییمز راست یولی
 آنلاؤک دودی ایدر پیدر قدیمی خم قاضی
 اونودر لاز هامیسی تازی پینیر امرین
 کر آراقده اوله صحتت درهم قاضی

بر پیاره وقت دانشماق بزه لازمدر لیک
 بر پیاره وقتده یکدر اولاق ایسم قاضی
 دیشم من سکا هیچوقت اینانمه خلقة
 بعضی اوقات ایشیت پندیدی کم کم قاضی
 بوندن آرتوق نه یازیم درد دلی مولانا
 دیرم باقی سوزیمی سنی کورسم قاضی

جواب ذاکر بجعفر قلیخان در حق قاضی

ایلیو پیدر کنه من هیچ نه بیللم قاضی
 خلق آراسده اولو پیدر بیلۀ ملزم قاضی
 ییرا در پیدر آتی اول خالق اشیا بی عیب
 دار دنیاده بو صورت تاپیلور کم قاضی
 قاضی هریرده اولور بیمزۀ و بد حرکات
 شکر لگه که بیهام بامزۀ درهم قاضی
 قلمی تیغ دوسردر اوزی مرددۀ دین
 دایما شیخی ایله جنکه مصم قاضی
 سرا عددۀ فریلدار چوماقی برق آسا
 نیجۀ که معرکه دۀ ششپر ستم قاضی
 نار قهری اربندر موم کیمی فولادی
 کوره نفس درزنۀ ویرۀ کردم قاضی
 کیمد و یاننده اونک علیقلی وعید رحیم
 کوه البرزی یخار چون توخونان دم قاضی

دهرده شیشه اولور سنك جفادن ايمس
اوله بر شهرده بو طرزه محكم قاضى
معدن چود دكرم جاينكه امن وامان
عدلده نو شروران بذلده حاتم قاضى
فقرا دور سراينده بسان هاله
نقد احسانى قرا باغه چو شبنم قاضى
غلط ايتديم بو سوزك يو خدر و قوعى هرگز
قورخورام جمده كه كف ديه عالم قاضى
شیشه نك سيم و زرين دولدره سن خانه سنه
شیشه وش ديشره يه و سر مژكنه بونم قاضى
قاضى اولدركه قالاهل ولايت غمنه
نه كه عالم همه غمكين اوله خرم قاضى
اونده من كوردوكى كورمشم انيدن بيله
ايتمزم طاعت اوڭا كر اوله قبلم قاضى
هارادان كلدى بولار ايلد يلر خلقى خراب
برى دير مجتهدم برى مسلم قاضى
آلتانوب برى چاپار تكله يه داي دانه ايچون
بر ريدة شام وسعر طالب درهم قاضى
يى كيدر فتيكه ذوق ايتمه كيش قايناقه
بر ديمز هيچ كلور ماه محرم قاضى
قاضى لازمده ديه محكمه ده شرع نبى
نه كه كشت ايده جهانى منوب ادهم قاضى
تبريزك آغى اوجوز مير ولايت غافل
هر الف بى دينى قيلدى معمم قاضى

دخى ديوانى رعيت بيله كيتسه قالماز
بو قرا باغى ايدر جمله محرم قاضى
خويش واقوامنه موقدرى ترحم قيلماز
دمبدم خلقه اوخور صلده ارحم قاضى
سابقا بيله دكلدى اولوب ايندى بيرحم
حضرت خانه اولاندى برى محرم قاضى
چروغ آدام واريدى نظميله ادا ايلمليو
خواهش خانه كوره دوشدى مقدم قاضى
چونكه ديوانه يه يو خدر قلم اميدم وار
عفو ايده جرمنى كرىوزينه سو كم قاضى
داستان امير اصلانى بو كوردن بيله
باشلازام فكرم اكر اولسه فراهم قاضى

هچو عقايد واطوار شينكى واصل مذهبان قلعه شيشه

تيجه لى سلسله طبعه تحريك ويزور
رشته نظمه چكم يعنى در غلطانى
بود خواهشلى كيم باخميو ب آغ و بوزنه
ايليم هچو تمام باى وكدا و خانى
نيليم اولكه بو لاشوب بخسه بكر كونه
پاك قيلماز آنى كر باغليه سن عمانى
وير مسم وسعت اكر نظمه اولور نامرغوب
ايلسم جمله سنى شرع دوشر طرلانى

چاره اولدر که کنه هر بر یمن بر شمه
 سويليوب تا که قیلام هجو امير اصلانی
 چو نکه اول فاسق و فاجر کیمی هجو لایق
 تا بمات اولماز که سن کنجه شکی شیر دانی
 قالسون آخردا اولنکر اولنور ختم کلام
 فصل اول دانشاق مظلومه ملانی
 آه بو مفتی خورک داد الندن صد داد
 که سالو پلار نیجه کور مملکت غوغانی
 هرج مرج ایلد یلر مذهب اتنی عشری
 ایستدیلر زیر زیر بار که ایمانی
 هراق با اوخویان آدینی روحانی قویوب
 بیلمز اوز ایجدنی روحه چکر سوهانی
 عالم و فاضل استاد مرید و مرشد
 نه قدر که کوره سن درده سرگردانی
 همه غوغالی بهر دم واقمشه در
 همه تقوی یلری شال عمل کرمانی
 زیر منم من اولارک طاعت بی بهره سنه
 تازی شاهد در اوزی معصیت دزدانی
 کنه فی الجملة اصلیه اصولی دانشور
 ارکه شیخی لاپ ایله دیبدن اورر بالتانی
 ایتمیوب شرم و حیاکوز کوره عبد اللهه
 ایلر اثبات سراسر صفت یزدانی
 بیش و کم خالق و مخلوقده بر فرق کرک
 ایله سن نیک نظر بو نده تفاوت هانی

بر قوری اسدن اوز که دخی حقه نه قالور
 لعنت اولسون سنا ای منکر حق روحانی
 بس دکلمی اولالار واسطه کل وجود
 بس دکل مظهر فیض و کرم ربانی
 بس دکلمی اولالار شافع روز عرصات
 بس دکلمی سبب فتح در رضوانی
 نه رواد که دخی برده ایدک حقه شریک
 بز امامی نیجه کیم ارمنیلر عیسانی
 ایکی تازی کنه میمند سلوک ایلیه لر
 کرک اون دردت یره بو نلار بوله لر دنیانی
 قاسم رزق دیملر کر بو ایسه شام و سحر
 شیر یزدان کو تور و دستنه پایلر نانی
 بو دنی رتبه نه لایق ارشه کونینه
 حاش لئه کو توره منصب فرا شانی
 یو خسه قصدک بو دواکه روزی رسان آنلارد
 صفت صانعی مشکلدر تا پنه انسانی
 یو خدو بر روزی رسان یاری خدادن غیری
 اودر و مرور و ملخه رزق ریمن آسانی
 ماهی بحره قیلور قطره بارانی غذا
 صید ایدر بی پر و پاله مکس پرانی
 مشرک و مرتد مردود و نصارا و یهود
 رقتدر جمله یه خوان کرم و احسانی
 دوغر یدر رازق معینی و میعتدن غیری
 هر صفت کیم دیله لر وار صفت امکانی

بر دیین یو خدو که ای عاصی در ده آله
 بر خیال ایله که کیمدر دیدو کڅ بهتانی
 کیده جک دوزخه بی شبهه ارمو لاحقی
 خالق موت و حیات کیم بیلله او مولانی
 هم دخی برده دیر لکه رسولک جبریل
 باطنندن کترور ظاهر نه قرآنی
 بیلله کر ارسه جمیع شعرا مرسلدر
 که یازوب هر بری بر جلد ایکی جلد انشانی
 اولار گده کنه واردر نیچه اولو العز می
 حافظ و سعدی و جامی دخی هم خاقانی
 منده پیغمبر نا مرسلیم کول باسانک
 اتم طایناق و کول قشلاق خنذر ستانی
 دو تو بان راه دکر خارجی اولمق یگئیدر
 بو ایسه طور و طریق ره مسلمانی
 بیلیمزم هیچ نه وجهیله بولامد هیلر
 بحث ایدر لکه مکلفد رقمو اشیانی
 عقلدر رهبر نیک و بد حق و باطل
 شیئه که ویرم یوب آنی نیجه تاپسون آنی
 طفل تا بالغ اولونجه اوڭا یو خدر تکلیف
 نه دلیل ایله مکلف بیلله سن حیوانی
 تانیمز آنه باجی بر برینه جفت اولور
 نه نکاحی نه طلاق نه ده میغه خوانی
 کله دن کر خبر آلسانکه رښک کیمدر
 کوسترور جد یقین ایله سکا چوبانی

بنده سندن نه توقع ایله رښک که اوزی
 خیر بارکش بیاجاره سنه قولانی
 کفردر قابل تسبیح تعالی بیلیمک
 فضله خلق یمین ساقسان و قارغانی
 عاشقک طاعتی معشوقه سزارا کرک
 بیخردلر نه بیلور رسم ره فرمانی
 ذیعیاته دو تالم جهل ایله اثبات ایتدور
 وار اولار گده دیدور حس و شعور و جانی
 ایله انصاف نباتات جمادات کوزیم
 کیم اینهانور که تاپا معرفت یزدانی
 بونه غو غابو نه کاوش مکررور مسم
 اوخر نان و قتده سن سورة الرحمانی
 جمله سین بار خدا نرع بشردن او توری
 خلق ایدر ب هر بری بر دردک اوله درمانی
 انس ایله جنّه دو تکلیف خداوند جلیل
 علما بیلله که تفسیر ایدر قرآنی
 شیخی شباد ایدی هر چند اصولیده دخی
 یو خدر بر مو قدری معرفت انسانی
 جمله بدکار دل آزار محیل و کذاب
 جمله بی دین سخن چین شرارت کانی
 آلر ننده همه نک سبعة مددانه لری
 دلر ننده همه نک شام و سحر یالانی
 بر یسی بی همه چیز بری ایله باشلار چنک
 حاکم شرعه چکر شاهد اولور قالانی

بيله يا بيلميه بر يا خشي ضيافت ايله
 سال ساهما واره اودي دوره كتور فنجاني
 بر ايچيم چايله يوز شاهد بي دين تاپلور
 نيجيه كيم علي بك چيخدي كوكه افغاني
 جعفر كاركة ايشتمز چالالار زور ناسين
 ديرمش من هاميدن يا خشي ايشتديم آني
 يدي كوندن صوره بر شخص ديز اقدن يثوب
 قاضي شهر بازو پدر بر يده فلاني
 ايسيدو پلر كه اولور شاهد شياع مقبول
 باغليوب اوزين حسينعلی دردگانی
 حضرت قاضي وياننده كي آغا نوروز
 ايليوب هر بری بر طرز مناسب خواني
 بری بقال بد افعال كلام باز فضل
 بری اهل ظلمه زاده شكر باني
 بيله شاهد اوله بر كسه دين اوله ثبوت
 كشي تيلر دخی رنج و تعب كيمياني
 هر كيمك واره ايسه حامي ايدر قرضين ادا
 باري بر كيميه آتميه لر بهتاني
 تو من ارغلي نوري نيتسون اوگا يا ارز كه وكيل
 اهل تبريز تفننده اوتوب شيطاني
 يوخ مذمت يري بو بابده هر كز عليده
 رند شهر اوله اوزي اصلي اوله ممقاني¹⁰
 هر نه اولد يسه اوگا قاضيدين اولدي الحق
 وار يدي چو نكه اونثله كدر پنهناني

پنبه عيشني ويردي يله اول بد بختك
 سالدی بر درده كه هيچ نسخه ده يوخ درمانی
 ياز دي بي مكث و توقف ايكي ساعته همين
 صورت شرعي مين وايكي يوز توماني
 شرط در شرع حضور نده ره رسم ادب
 نه كه سر كوب اولو نه بر طرفك اقرالي
 ملانه ملا اسير شكم اندر پيمچ
 قاضي نه قاضي كه سير اولماز ايپچه عماني
 في الحقيقه من اونك مخلص دير ينه سيم
 ليك دوغور ديمك شرعه يوخ عصبي
 دوغور ليق قالميوب اصلا بو فنا عالمده
 سرنكون اوله كوريم بيله يمان دوراني
 ايستر ايديم دخی ده نظمه ويرم طول ولي
 دل ديدی عمر كيچوب قطع ايله بو هدياني
 امير اصلانه كرك دفتر ديكر ياز يله
 چونكه اول بد عملك غيري كرك دستاني
 يا خشي هجو ايله ادي بر دمك آدمز يني
 ساغ اكر اولسیدی ايندي اول ابن جاني¹¹
 رشته طبعه يوخ تاب ويرن چوخ افسوس
 ايليوب خاك ايله يکسان قدي باباني¹²
 كيتدی همدردلرم بيسر وساهان قالدیم
 بورر باط كه نك يوخ خدو سر و ساماني
 دم رحلتد و كوئل باز اقامت آچمه
 ميژ بان خوار دوتار دير كو چن مهماني

کیچدی هند یانله اوقات باءشله یارب
 بحق آل علی جرم من پیرانی
 آچیدر مالک رضوان یوزینه آچمیه در
 اوله هر کیمنه نکه الده اولک فرمانی
 داکر روسیههم کورچه کنهام چوخ در
 واردستمده بلی آل نبی دامانی

در شان و احوال ملایان قلعه شیشه

حیف صدحیف بوایش بولمادی انجام کنه
 علما اوزلرینی ایلدی بدنام کنه
 شیشه یه دست قضا سنک جفا یاغدردی
 شیشه وش سندی بکون رونق اسلام کنه
 وار ایدی مدرسه یه رغبتی خلقک غوغا
 دوشدی ناحق ییره اورتایه بواخشام کنه
 اولقدر کیچمد یکه صلح بناسی پوز ولوب
 بربره شلاق آتار غیثک ایام کنه
 دوش هم کاسه وهم صعبت ایدی اسرلر
 حالیا بربر یلک کفرینی اعلام کنه
 تیچه مدتد وکان اولمشدی اوسدی رواج
 شهر دوازده لاطایل دشنام کنه

کوردک بزلارک دوریده برعید شریف
 اولدی مسدود در ذکر یو بیبرام کنه
 ذوق وشوقیله سحر دن ده مسجد دوتدوق
 زار و محزون قاتیدوق همه ناکام کنه
 مثل صیاد جفا پیشه ییره دانه سپوب
 هیره برنوع قورور مرغ دله دام کنه
 یکجهتک پوز ولوب اولدی قلم تک دوزبان
 یازیلور شام وسحر طعن ایلده پیغام کنه
 یونه سازش یونه اصلاح چینهوب منبرده
 ایکی کون کیچمدی دوشدی ایشه ایهام کنه
 یوسفقر بیله بزنقصی کورکه اولاردن
 کسمزک هیج او لنجه طمع خام کنه
 دار برقابیل کامل اوئا ده اهل نفاق
 تاینوب دیرلر اولوپدر کشی سرسام کنه
 خلعت خسرو دهر ایلدی انکشت نسا
 اولدی تاممده علی صاحب انعام کنه
 وار امیدیم ایدک نیاز یوپر خاشاک بنا
 تازه دن اهل ولایت دوتک آرام کنه

در هجرت حسین بك پسر مبرز آدیكوزل

در اوزكه ولايتده تك تك كوپك اوغلى
 حد سزدى بويوانده بى شك كوپك اوغلى
 هر چند مثا بالته چالان چوخيدى اما
 مجومو عيدين افزون بوايت امجك كوپك اوغلى
 اولمادى ديبين بر موڭا كند آشور ايت اورمز
 بسدر بوشارت دخى ال چك كوپك اوغلى
 يوز دشمن اوله بر كه بر كس يغلانده
 فى الجملة كر كرد اوله سوكك كوپك اوغلى
 قهر امرا آتش سوزاندى نسه لاييق
 بر قصد اونى هر دم اوفورمك كوپك اوغلى
 فكر ك بودى آتان يريشى بر يه سن سن
 خم جايى خاشاڭ ته جردك كوپك اوغلى
 لازمى او شخصك ولد نندن حذر ايتمك
 كيم ابلق اوله جمدي لك لك كوپك اوغلى
 دير لردى آناڭ زانیه درواريدي شگم
 سنكه بيله سن بوخدى دخى شك كوپك اوغلى
 مشهور مثلدر كه بتر اوت كوكى اوسته
 سكدن توروزين آخر اولور سك كوپك اوغلى
 قصدك چور كين كمك ايدى مونجه عيالڭ
 كسين سنى اول كسدوكڭ اپك كوپك اوغلى

كيچمىز بيله دوران سنڭده بو سياقڭ

برباد اولو چون دولت بزمك كوپك اوغلى
 بو بدعتى نه لىكى ونه شاهسون ايلر
 بو ظلمى نه افغان نه اوزبك كوپك اوغلى
 حاشا كه جل اطلس ايله خور اوله توسن
 مشكلدى ديمك بد كهرة بك كوپك اوغلى
 ديشى ديشى پنهانى ندر ضرب كرشمك
 اى باطنى زن ظاهرى اركك كوپك اوغلى
 ايت ايتدى اوزن وقت تانور آشنانى يادى
 ارث اولدى سزة يتنه اورمك كوپك اوغلى
 بدخواهلىق ترك ايلمه طعنه ايدر خلق
 شايسه ذكل اصلى ايتورمك كوپك اوغلى
 كنياز نه كيم جور ايلسه امرى مضاع در
 بوخ بزنة اوڭا قدرت دينمك كوپك اوغلى
 سن كيمي يتن ناكه اولسقا در سبحان
 خلق ايلموب منده اكلمك كوپك اوغلى
 نامرد اتكندن كشى هنكام ضرورت
 در تماقدن ايسه ياخشيدى اولمك كوپك اوغلى
 شنيل^{۱۳} قبا بولان يربىزه بر و برس ياريم وار
 هر كالا ديه سن بوخدى كل اولچك كوپك اوغلى
 قان اولمادى بر دفعه آچلدى قويون آردى
 داييم كيتچى نككى اولو چرمك كوپك اوغلى
 مين ايسوله نيچون ايلمسن دفع مضرت
 آساندى اكر بهبودى كزمك كوپك اوغلى

بش آلتی کومم وار پریشان اولارنده
کسب اهلی دیلر شغلی چوت املک کوپک اوغلی
وارم سنک ایلله نیچه که وار حیاتم
تاب ایلله یو کوندن بیلله سن تک کوپک اوغلی
باغشلا دماغم یوخیدی مختصر اولدی
مشکلدی بودم نظمی یتور مک کوپک اوغلی
بر نوع سکا سکه ورورم هاجو ایلله یوز کز
سوهان چکه لرا یلمیه حک کوپک اوغلی

در مدح ولیعهد پادشاه روس¹⁴

ای ولیعهد سنا لطف خدا یار اولسون
دستگیرک ابد اقادار مختار اولسون
کلشن دهرده سر سبز نهال بختک
ای سرافراز جهان تاکه جهان وار اولسون
چشم بددن سنی حفظ ایلسون اول حی غفور
باخسه هرکس سکا کج درده گرفتار اولسون
سایبان سپهک اطلس چرخ اخضر
پاسپان خر کهشا انجم سیار اولسون
جام عیشک می کلر ننگله دایم لبریز
قدح بزم نشاطک دخی سرشار اولسون

امرثا بنده فرمان بخارا خوارزم
حکمتنا چین و خطا تابع اقرار اولسون
در شسه هر جایه یولک شام و سحر فتح و ظفر
شول بری پیشروک بری قفا دار اولسون
دوستک خوشدل و خورسند اوله وید خرا هلوک
بید مجنون کیمی همواره نکونار اولسون
پرتو مهر رخک ایستون افقندن طالع
چشم بد بین وعد و شپیره وش تار اولسون
نه عجب سم سمند سپهنگله یکسر
کوه البرز بیابان کیمی هموار اولسون
چرخدر امید بودم قوم چچن اهل آوار
داغلوب هر طرف آواره ادبار اولسون
شاهباز در دولت نه بیلر اوج و حضیض
کتورور چکنه یوز طایر کو هزار اولسون
ایلدی خلد برین تفلیسی فیض نظرک
باس قرا باغچه قدم مسکن کلزار اولسون
غلظا یتدیم یو سوزی هانی اوسر بر لرده
کیم ولیعهد شهه لایق ایثار اولسون
یوخدی یو عصرده اول شاعر پرزور افسوس
دیه بر مدح که شائنده سزار اولسون
شعرا عیبی دکل شایسته در طبع سلیم
درک ایدر آنیکه کنجایش گفتار اولسون
باعث فخر و جودات اوله بر پاک نژاد
وصف اوصاف کمالات نه مقدار اولسون

نظم من پیش سلیمان نیجه مرور حقیر
گتدی تاپای ملخ حاجتی اظهار اولسون
پیـره زن دستنه آلمش کلف ریسانی
یوسف مصره همانا که خریدار اولسون

در تنای اسماعیل بک قوتقاشینی

سی عالمده ای آرام جان هر کیم ذلیل ایستر
آنی ذلتده یو غمدار کو گلم آی وایل ایستر
شراب جام بزم التفاتک نوش ایدن برکز
نه کوثر آرزو ایلر نه آب سلسبیل ایستر
دکل آسان قرب پادشاه عصره یول بولماق
صفات نیک و اطوار خوش وخلق جمیل ایستر
منی غوغای شهر بحر باکو تلخ نام ایتمز
ندن کیم عاشق شیدا اولانار قال قیل ایستر
کماله یتک اولماز بی سیاحت حالیا کو گلم
تماشای بلاد مصر و سیرور ذلیل ایستر
مقا دیر لر که سن پیغمبرم دیردک نه ایشدر یو
دیمز لر مرد مؤمن مختنه اجر جزیل ایستر
جغای دهر دن آزرده لق عین حما قتدر
بلانی خوش دوتار ادريس ایوب خلیل ایستر

منم وارث بوکون یعقوبه فرزند عزیز مدن
کلور یوی فرج گه گه اگر رب جلیل ایستر
من پیر ساختند انک ندر جر می خدا وندا
عقوبه بتده ازی بی شرم جغتار محمیل ایستر
تا پلمز بیله بر بد حال ظالم هیچ هلتده
یغله بر ییره آندی قمرق آختی رو طیل ایستر
مئلدر که خطا بر بیله آدمدن ایراغ اولماز
بو بر امر مشاخصدر نه رحی جبرئیل ایستر
قرا باغ ایچره آغ کون کور مدیم من تیره بخت اولدیم
اونگچون خاطریم اول قوم بی رحمی قتل ایستر
شریر بی غرض اولماق تقاضای طبیعتدر
اینا نه بر کسی خوشنود عالمده بخمیل ایستر
بزم مرد ملری زهار پند افساری بند ایتمز
اولارک ناکه قالموق کیمی بور نی قزیل ایستر
ایدر یاد کلهستان وطن غریبتده دل مرغی
فقس قیدندن آزاد اولماقه دایم دلیل ایستر
فهایت شرح حال ایتمک یتن نامر ده مشکلدر
سنک تک بر امیر پاکزاد بی عدیل ایستر
قوئل اهلیم مطلق با پوشم خار خاشاکه
فسرده جسم اولسون سالها غرق آب سیل ایستر
سخاوت یار ساطت ذات ایلندر مرد بی اصله
مرادی حاصل اولماز یوز درشه بر کس دخیل ایستر
نهاد مقصودی سرسبز اولوب افلاکه یتمی می
او کسلر که رضای خاطر پیر عدلیل ایستر

سخن میدا نی قبلم تنك ایدی سوز مختصر کیچدی
 سنك اوصافنی نظم ایتمکده بعر طویل ایستر
 یش تنك شهرة حاجی بنده یه بر تخت بخش ایدی
 بیلور که باز دستی اولسه هر قانده طفیل ایستر
 او یوردن عازم تغلیس چو خدر یاز که میرز ایه
 فلانی یورد پی پرورده سزدن زنجیریل ایستر
 اکبر چه وار داغستانی کورکی ذا کرک اَمّا
 چنابغدن دخی بر ساری کورک اود بیل ایستر
 دکلدی سابقا اهل توغج شمده باکوده
 علاج کثرت سرما ایچون چیز قلیل ایستر
 داغلمش خانمانی اینجیمرون اخذ و سؤلندن
 تکنده قوش یوا چور چوب یغو بان زیرز بیل ایستر

در وصف حال خود

ساقی دولانیم باسئا اللهی سیورس
 بر جام شفق کو نله قیل کو غللی روشن
 حمرا لنور ایچدو کجه رخ زرد حر یغان
 هم اوز نا هم باده کلبو یگا احسن
 بزم اهلی تیکیدر سئا یکسر کوزین اَمّا
 کوزله منی چاناکه فزون غمزده ام من

نوبت که مئا یتدی میدک کسه آرا سین
 ویر جرعه سرشار نه قدری اوله ممکن
 بر نوع پریشان و دیگر کون و خرابم
 فرق ایلمزم شام سیه فامی سحر دن
 تکلیف نه حاجتدی کوزیم واقف حاله
 دلداده لردک دادرسی ویاوری سنسن
 بالته کیچه لر موی تنم بستر غمده
 سانسجار بدنی تاب سحر کاه چو سوزن
 بیبجرم وکنه آتسه یاخدی دل زاری
 بر ظالم بی رحم جفا پیشه پرفس
 خوش بخت جهاندر بیله ناپاک امیرک
 تاروز ابد کیمکه خطا سندن اوله کن
 چون وار حیاتم یاز آرام هجرو مکرر
 دوشه آلتا نسخه سی بر کز اوخو او کرن
 یعنی که ستم پیشه نك اجدادنه لعنت
 هم اوز بنه هم سائر اولادنه لعنت
 تالور منی مجموع اوتوز ایکی وجوا نشیر
 بر مرد خوش اخلاقم وهم صاحب تدبیر
 روشندی قمر عالیه ذاتمده خدارند
 خلق ایلمیوب موقدوری حیلله و تذویر
 ایمنند و لراز بسکه اولوب رامرم ایتمز
 کور و کده منی بادیه ده آهو و نخبیر
 ال دور مزم اصلا سپر دفع بلایه
 یاغد روزه کماندار فلك قصیده صد تیر

بر کس نظر عبرت ایله آینه تماشا
 تقدیر قضا و قدره شاه جهانگیر
 بر هیبه ایدوب کل قرا باغی محول
 کیم لعل ایله خر مهره یه بیلمز ویره
 شرح ایلمکه قور خورام آما که رادر
 معنورن کیمی دایم اوریله پایینه زنجیر
 اولمادی دیبین بر موٹا گای ناقص نادان
 سوبله ندر بویی کس بی یار و تقصیر
 کیرم که در توب راه ضلالت نیچه مفید
 ممکنیمی دفع ایلیه یوز نورسی بر پیر
 ایقا در بیچون بودل سخت بخیلی
 بر حرمت شاه شهیدا ایله سرازیر
 یاتدو دی بزی آتش جورورستم دهر
 ایوای که یوغ آه سحر کاخده تا ثیر
 افسوس که اسلامک ایشی مشکله درشدی
 یوغ چاره دخی صبردن ارز که بیله درشدی
 نجعفر قلنکخان خوشنه
 کیدر سن کیت سنا فتاحیله نصرت همراکاب اولسون
 اونو تمه بزلری سیرک ولی سیر شتاب اولسون
 ایکی کوبدن زیاده جبر نیلوا ایچره سن قاله
 نیچون خاتم دیبن کس ایتمز خلقی خراب اولسون

ادبا بیلور ولی ممد دکل مطلق سنک بایک
 نه لایق شاهبازک همنشین بر غراب اولسون
 قویو جوق^{۱۱} داش کسنلودن کذر قیل باد صرصر تک
 علی آلتهمیدن دایم کر کدر اجتناب اولسون
 هور لوده اولور اوقات شیرین تلخ حلوا سز
 اوزیم دقتی ساتار لو چونکه قوییز لو در شاب اولسون
 حسین بک معصوم علی اوغلی احمد برده فیض الله
 اولار بر کیمسه یه همددم اولنجه بر دراب اولسون
 بو شهر شیشه ده کر بزی شیشه تاخسالار خوشدر
 که هم صحبت بزه اولنوع قوم بی حساب اولون
 نه حاصل اهل صحرا صاحبندن آب انگورک
 کر کدر نیچه مدت شیشه ده قالسون شراب اولسون
 اکرم ملایه^{۱۲} لطفک وار بر چیتویرت دو کی کوندور
 اولندن صوآره جایسی یاکلستان یاز داب اولسون
 بزم دختر لرنک فکرینه قاله یوخدر اول قز کیم
 عذوبت غالب اولسون اونلاره بزه عذاب اولسون
 در شیر تیز اوز که آتینه میکن نه عمه نه خاله
 ساقیمه اوده در ایران کار یزی کیمی پر آب اولسون
 کر کدر بتشه آرتو قلغنیچه لزیکنک مزدی
 اوٹا نه خرواه سو چیتخسون ریاد لسون تراب اولسون
 مرا لیانلر پرینک آر دینه بزیچمه شیک هامی
 اونک حدی ندر جیران خانمیه تای دیاب اولسون
 دیر اوز اوزینه منده غم ایت بورنی هم زنبق
 نهایت سخت هسکلدر که هر کلدن کلاب اولسون

ند یرک قدر یلی بیل دو تولان قو شدن اوڭا کونده
او چین ویر ایکیسی یاخنی بری دخی کباب اولسون
نیچه وقت اوردی سن آتاو بریور یوللاری حفظ ایتسون
ولایت کیتدی الدن بلکه دفع بیعصاب اولسون
ایکرمی کونده بر شعری دینچه یاغلی دیر سن
کوک شاعر بزم ذاکریمی حاضر جواب اولسون

بی‌عمر غلیخان در خصوص یوسین

نامه یازدیم قیل مئا ای تاج سرازانی کورک
تیر سزمائک سراسر جوش و قالخانی کورک
مشته اولسه منم قصدیم خراسان کورک
دولتکدن اوزیمکده وار داغستانی کورک
جان خورنده بورور ندیم عاریت بر نیچه کون
بالش پر قودن آرتق ساخلار ایش جانی کورک
قیش کونی یوغ فایده بورورمه ریا پونجیدن
آزور یوغ کر ساخله ساخلار کنه سرمانی کورک
چیخماق اولماز صبح یور غماندن کیچر وقت نماز
کیچیدن هر وجهله ایملر ایراق عصیان کورک
مد حنه باخمه قو جانک چاره سین تاری کسوپ
یوخه که برزاد دکل ایلر خراب اوغلانی کورک
پیر بیمصرف بورور نسون سرتکی یاننده آنی
آت چاپوب چور تان که مصرف دکل چاپانی کورک

اولسه بر بارش خدانا کرده دیر اندن^{۱۷} کنار
ایچنه ایران توکولش آیمه تک ایدانی کورک
ناز نیملر نورسی چرکس قبایه میل ایدر
پشمینی پشمینه آماز کیسه یوروز روحانی کورک
کورمدئی نیجه اول شیرین شکر خنده نک
ایلدی یاننده آجی بینوا ملانی کورک
سرقد لر ایچره وای احوالنه اول کیسه نک
کیم قدی کورته اوله اماکیه طولانی کورک
حقنی صیا دغزالک جامه سی چسپان کورک
اور کیدر مانند آهو دلبرز یبانی کورک
نه دیسم باشند ایاغه سر بر سر مکر و هدر
اوخشا در قیمتی پراغه مختصر انسانی کورک
سیمجر آغوشه چکمک ایستین کورک ایستمز
نه روادر اینجیده اول تازه تر پستانی کورک
جمله دن آرتق یوروز عیبیکه چوغ بدیمندر
کورمدئی ایلدی ویران یکه شیروانی کورک
یار یور دار او لمیان تو سنلره برجل تیر
قوجه ابر بارکش غمدر اونک پالانی کورک
ایکی یوروز بر باشه کورجدر ملدر خلق آرا
جاهلی روز طبیعت ساخلا سون پیرانی کورک
دکلم محتاج بر کورک آماغه قصدیم بودر
کیم دیسوز بخش ایدوب فلانیه سلطانی کورک
چو خدی مشهدن کلن هر ایوده اوچی دوردی وار
عذر نامسو عذر قبله یور سوره هانی کورک

کس بیلوب ذاکر تمنا ایتمدی سندن ایتمز
ناکس نامرد دن دو تسمه اکر دنیائی کورک

غزلیات

اغسوس بر حبات دنیاو وغان بایا بک

در یعا کتدی بر بر درد بیلنلر فرد من قالدیم
جهانده خاطری غمکین دل پر درد من قالدیم
انیس مهر بانم مهر باندۀ اصل رحمت
اولوب دار فنادۀ زار صحرایا کرد من قالدیم
متاع جان خرید ایتمدی رفیقان کرم ایکن بازار
پوز ولدی رونق آنجا قالدی آه سرد من قالدیم
خیالات اهللی خاک کیمیاتک تاپدید اولدی
دو توب راه عدم اکتسیر طبعان کرد من قالدیم
کوروب دهرک دفا سین چکد یلرال عیش عالمدن
بو ویران ملکده صد حیف تن پرورد من قالدیم
حقیقت منزه لینه یتدی یلر مردۀ عالم
مغنا بو عاریتمز می همین نامرد من قالدیم
ایدر سیر کستان بقا آغ کو نلو لره ریان
قرا کون ایچره کلبرک خزان تک ایل من قالدیم
دو یسر شاه رخ دو تندی پیاده خانۀ فرزه
سمنل فیل لنگ اولدی داغلدی نرد من قالدیم

مصیبت سالینک تار یغنی اما اولدی تار یغم
کوچوب استاد ذاکر بی هنر شاگرد من قالدیم

در اظهار شوق به محبوب

جان جلوه لنور قامت موزونی کورنده
دل تازه لنور عارض دلچوننی کورنده
زنجیر چنونه بره یوز رغبتیم آر تار
رخساری اوزۀ زلف پر افسوننی کورنده
پر پیچ اولورام هر دم اوده دوشوش ایلان تک
او لعارض کلنارده کیسوننی کورنده
داغلدی خرید ارغم عشقک اولانلر
بو هر دم چشم تو کن آلتونی کورنده
کلمشدیم ایدم هر دم چشم مثله مدارا
بیلدیمکه در زلمز بو ایش ابرونی کورنده
خونخوارلقی عیب دکل نرکس مستک
هر کیم اوله قاینار قانی کلکونی کورنده
ای اهل هنر جمع دکل ذاکر حواسی
عیب ایلمه شعر نده کی مضمونی کورنده

مرتعات

بمیرزا غنکعلی نوشته

کوزیم یولده قادلی کوکل انتظار
بر آیدن آرتو قدر کیدوب او شاقلار
آغنا مصاحب یار همسایه
کتابتک دگر مال دنیا یه
تک یرا دوب سنی واحد یکتا
نیملمش سن ملاً صفی بک بابا
اولانک یو خدی بو یرتک پیسی
یاختی کوردیم تمام اهل تفلیسی
اولان دمده مثلاً منزل شانلو
ایوانا بک قلو بکیمین ایلی قو
حسن بکه سویله امر معلومی
سرافراز ایلم سن یوز بخت شومی
دوتوب داماننی سن تک امیرک
قرا باغ ملکنده بر مرد پیرک
قویمه که غر بتده کیمده لر ضایه
لاچین بالا سیدی کمش صونایه
کلمدی جواب نامه لر سندن
یتشمی بزه بر خبر سندن
لازمدر یتشه غوره هورایه
نه حاجت ایستک سیم وزر سندن
اخلاقا اطوارا مریحبا
منوندی عزیزیم یو قدر سندن
تقلیبی هرزه کاری خبیثی
راضیم نهایت بیشتر سندن
هر طرفه ایلمز ایدیم تک و دو
چالشوردی الحق بر ابر سندن
قضیه معلومدر دینده رومی
ظاهر اولسه اکریو هنیو سندن
توقعن ایلمز ایکی اسیرک
تمنا سی بو در تاج سر سندن
سایه سالماق تقاضا در همایه
صید ایتمک اولاردن مال پر سندن

سالو پدر بلایه دنجکانتعالی
ساکت ایلمککه بو قیل و قالی
دوتوشوب بنعله چرخ بد افعال
بزییم اوستمز ده ای نیکو خصال
باش ویرن زمانده بو امر عبث
سن بر آغاچ سنکه عمر گده هیچکس
چوخلاری قلوبنن چورکه محتاج
فرعون هامان ضحاک حجاج
بدعتک یاندروب قوم اصحابی
در شوب جبرئیلکو مار الیان بابی
ظلم و ستمگاه عالم دولو پدر
ثیبه رخن خانمانلار اولو پدر
بویوک او غلگ کزوپایی پیاده
خرابه کدا خوراه بسزک زاده
سنکه اولماز اولادیک جیبنده
جان ویردی مادرک اوزکه ایونده
عمر طو یلثا بودر که دلیل
بوندن موثره هله یاشار سن یوز ایل
علما یه دیر سن فحش ولا طایل
بو حالیه کنه چوخ عقلی زایل
داغلوب املاکسی دولت مالی
ایستراوخوش طبع سخنور سندن
ایت کرو تینه کیرسون هابیلده اقبال
ایشتدیم اینجنوب یکه پسر سندن
کروک اوگا سن دمیثک ای ترس
نه سایه کور و پدر نه ثمر سندن
آختارور تاپو لهماز دردینه علاج
اولا بیلمز اولار ستمکر سندن
مشکلدر کتور مک بو ظلمه تابی
خورا دیز قوی جاق در بدر سندن
اهل بیتک رشک ورزی سرلو پدر
شب یاد اکیمی تیسره تر سندن
شول بریده تلف اولدی آرا ده
او کیمدی چکیمیه یوز حذر سندن
رزقاری یر تق چوال دیبنده
نه دختر یار ییوب نه پسر سندن
ایستمز یوز گئی کوره عزز نیل
وجهی بودر اجل یان کز سندن
طریق اسلامه دکلسن قایل
کلوب ایشکشا زاد ایستر سندن

تَلَطَّطَكَ يَتَدَّ شَيْخُ الْإِسْلَامِ
عَبَّاسُ بْنُ دَوَّشَمَةَ خِيَالِ خَامَةِ
مَنْ سَنَى تَانُورِ دِيمِ اِيْلَرُكْ قَانَدِر
اِيْلَهْ بِيْلَسُونْ پَادِ شَاهْ زَمَانَدِر
تَقْلَبْدَهْ تَقْتَنَنْدَهْ اسْتَادِ سَن
قَاتِلِ اِهَامَسْنِ اِيْنِ زِيَادِ سَن
وَعَفْ صِفَا تَكُنْدَنْ دَانْدِيمِ خِيَلِ
اِيْلَهْ يَالْقُوْزْ ذَاكِرْ دَكَلْ كَلْمَلِي

آنسې بزدن بتر سالور سن دامه
نفرت ايلر يالته کيم کورر سندن
يوز ديه لر ايله همان هماندر
هر کيم ايراق اولور مختصر سندن
دوغري سوزک يو خدی کذب معتاد سن
لازمدر ايلمک الحذر سندن
ايشيتسون هر کيمک وار ايسه ميلي
آزرده در عالم سراسر سندن

نمير زانغا کعلي از خصوص معشوشی از جهت دزدان

خبر آلسان بولانك احوالين
حقد و بوندن اقدام کور و بس سنده
قطاع طريقك و فروری وادی
کنه سوخا سوخدی آبار وادی
صافی کورودی حاجی ساملو کولانی
ویران قالسون کوریم دویران باسانی
زر کبر در اغارده عالم آشکار
وای او در صاحبی آت باشی دوتار

بر اوز که در کیفیت قرا باغ
هانی او قاعده او قانون سیاغ
یا یلاقده آرانده قطار قطاری
بزییم باشم زده چاققادی چناق
در تارلر سو یارلر دالده قالانی
ایوده یاتان یو خدی قاریشوپ پاپاق
بر اوچدن اوغور لر بر اوچدن ساتار
یوز بزدن تو کولور او ستنه چو ماق

قرا بالدر خلقی خصوص عریلر
ایشده در صیحه دک تاکه کیجه لر
بیله ولا ییتی داغتسون تازی
خورده یاره بابی قارغه بازاری
هر اوبه دن چیخار او تروز یا آلسی
ینه شور تاشور تدو آدی کوز گلی
اگر خبر آلسان ملا صفتی
او قلعه ده یچر اولی کفتی
قرا باغده نه دای قالدی نه دانه
تنبیه ایتمک ایلخنزر ستانه
عد التده یو خدر بر کسر کمی
البت داغدر مشل کل عالمی
بر نندن شکایت ایده سن اکر
قر داش مالی کیمی او رتادن بولر
کور سن تانیمز سن یاریم سقالی^{۲۱}
خاند میروچ چالدی چاپدی محالی
کده گووه اولوب صاحب مصلحت
ایشلر ییمز بیله کیچسه بر مدّت
کونده بر کتوروروز اقون تازه
بزدنده مکر مدر بری کنیازه

قار نجه دمکه نیجه دن چکر
دو که لر کیم کلوب ایلسه سوراغ
زیاده معشوشو شدور ارس کناری
مارالیان حور ادیز نژ یار قویو جاغ
اوزی جلّه کسن آد لری بلی
مین ایودن آرتو قدر یغنتی قزاق
اوغور درست قاریشور ووب کیفتی
چولده اوچ آتنی سو یوپلار چپلاق
بوکون صباح قاچار هره بر یانه
خوب سالدی نظامه اولکنی قو چاق
بوند نصو غره ولا ییتک نه غمی
اغزندن سود ایثیسی کلن ایکی ارشاق
دانشماقه قویمز سوزگی کسر
مور اولر اولوپلار اوغوریه اورتاق
چیخوب اندازده دن دولت وهالی
او که درتوب اوزین کیچلر قورور ماق
کو ندرز اخشامه دن دانشور خلوت
قد یمیلر اولور تمام شل اخساق
فکری بو در خلقی دیرده کدازه
نه مکر فضول دهیوده ینشاق

بیلن یو حذر یو باره ده نیتین
 دن قهیه در چکن آندن منتین
 عیث یرده بزنی ویردی زواله
 ارکه اولمالریدی اولدی سقّاله
 عمرته کلمه یوب دو غری دلینه
 علی ذوالفقارین و زور سون بیلنه
 حد دن آشوب بخل حسد شرارت
 عالمده عمل یوخ بکده عدالت
 علمالر یوز دو ندر وپ خدادن
 باشی عمامه لو سید ملادن
 حق بیلور که بیلن شالور حاجیلار
 دو شنده کوزله مز آنه باجیلار
 آدین قویوب کر بلا یی مشهدی
 چو خین کوردیم آیاغ اوسته ایشه دی
 عور تلر ارینه دیر لاطایل
 قالمیوب آرا ده بر شرم حایل
 عادت در شوب ایندی باکره قزلر
 آناسی دیننده تو یو قلاز دیز لر
 کر که یو عالمدن ایلمک حذر
 بیخبر مت اولو پدرو پدرو پسر

اوز که مقوله دن دانشاق بر آز
 بر کسه اولماسه زمانه دمساز
 حوادث دوران کردش فلک
 تولک طرلان کیمی غافل حسن یک^{۲۸}
 شعاع آفتاب اولانده اظهار
 لاجپس صید کاهه قیلانده کذار
 وار ایمش صاحتی زمان ماضی
 ارن دورت آغاچ یولی جناب قاضی
 بر کسک اولماسه عقل و شعوری
 حضراتک اوز که ایدی منظروری
 هر کیمک که کولسه فلک یالنه
 بواولانک^{۲۹} املاکه مالانه
 بر مدت ایستدی قزک خاننده
 معطل قالمش بونک یاننده
 شوغری برزنک یوز اوله ادنا
 ارنک کفتنی سار المامش تا
 سن کور کلن زن اهلینک هوا سین
 قاپسیو پلر یتیملرک او باسین
 عرض ایدوب خانمه چنلو بالتام
 کلمز دیک قاپوگا ویر مز دیک سلام
 دیمسونلر کیشی خامدر آنا مار
 چوغ آد هلمر آلور اوستنه آیاغ
 سالمشدی بنیه کمکی یپه لک
 شوغروب چهکنه کورتوردی بایاق
 کزه شپره نک نه قدر تی وار
 ایلیم ایلیم ایتربایقوش یپالاق
 تا اینکه طرفین اولدیلر راضی
 بش آلتی ساعتده کیمتدی چاپاراق
 البتّه ماتمه دوتر سروری
 المنة لکه کیم اولدی دماغ
 باخماز ایشک قباغنه دالنه
 لوند اوغلی^{۲۴} خوب اولمشدی داد انان
 دولانندی دور نده پاسباننده
 عورت آلتاق اولوب او یون اویونچاق
 رسمدر کوز لیمه نیچه وقت اما
 طالب ایمش تیز چاتاشدی چاتالاق^{۲۵}
 مستد نشین ایلر چولوق یوا سین
 ایو صاحبین قووار کوچلو اولسه قوناق
 بو خیر ایش تا پیماسا کر سر انجام
 در که سن اوزکی کریره طاق طاق

بر کیشی اولماسه جمعه ده محکم
نه دوشو پلر مونك دالنه بيلم
اندعاسی افزون چور کی نایاب
بر چاکره ویر سه یاریم شش کباب
رسوا القین خاص و عامه بیلدورور
هر عورتنه د کسه دندم اولدورور
کر بلا یولنده قاطر او غروسی
کون بگون انزله نور کوتی ساغروسی
یوز اونده در دیرلر بو عمری ^{۲۶} طویل
منم کیمی یالین قاتدن نه حاصل
اوز یئنگ اون یورده وار در املاکی
کو کشدن چیخارور ایلیمز باکی
او غلینك حریمی قزی پیری
او در خراب ایدن بزم ایشلری
بر برندن مرغوب مزین کو کچک
یا کیشینك آغی قزلی کرم
آختاره سن یوخدر جیه بده دینار
قباق دیشی دوشمش بر کیو منم وار
جمع اولوب تمام عقلی سیر کدر
دیمبو دات نقلندن او توری بکدر
میل ایلیمز ارثا مطلقا همدم
شام و سحر آثار فندوقجه تریاق
ظلمی بحر قلزم سخاسی سراب
دالنجه بو یوزورور یوز تکلیف شاق
خلقك زور سیمین ایوه دولدورور
خایه سی ^{۲۷} ذاة الجنب کیری یاطلاق
صاف الدن سالو پدر منی دو غروسی
هشتاد یاشنده در هامیدن قوراق
هله بوندن صوثره یاشار او توز ایل
آدم کرم اوله پسرک تو پچاق
بر یانه باخانه قود یمدی ساکی
اکر ایلیمشده بر یوره در نفاق
آهو کیمی باخار اویاندن پیری
یتشمز بر یوره یوز ایل چالشا ق
جالسلرک عقلی چاغار کورن تک
یا اولادی اول ایتاغی سور چاق
قزیم ملک الموت او غلم ناهموار
یوزین کورن آدم ایلر استفرق
کیمی او دون قالار کیمی اتکدر
کونده بر قاپویه سالور لار یغناق

لعنت کلسون هر جا یینك پیرینه
یالان ساتار تمام بری برینه
خانزاده لرد اوزین چکوب کناره
رحیم کیتمدی پناه پرود گاره
بک بابا حالاتین ایتسن استفسار
اوزی او جزو آلوب بهایه ساتار
باتمک حاجیدن دانشاق اندک
کوتدی یوره چالدی تاجری تک تک
جمع اوله کلهم سراسر تچار
عاد تدر قور قور قین کوتونه قسار
جمشید بیکه یتور سلام افزون
نه ررا در بی سالیست بی زاقون
ایکی نفر ساهه جوان نورس
بر یانی کول یاسان بر یانی ارس
بو یوسلک امیره خوش سعادتدر
یغزلانه قاعده در عادتدر
فراغت او تورورب هر کس بر ایشده
یارب نیلیمشدرک بو داغلمشده
چکوب کو کسمه داغلار دو کونلر
قنا مسون منی کو گلی بو کونلر
یتمک اولماز فتنه سنه سرینه
ظاهره اتفاق باطنده نفاق
دیر یزدن یوخدر سزله چاره
قار الماز کبریا یاندران اوجاق
شکر اولسون خدایه یاشی نفعی وار
بو یوک خانه هم کر کدی هم یراق
سیر ایتدی بازاری تفلیسدن کلچک
پیش لنگه سالو بان قوردی باد الاق
آلشده ویر یشده آثا کیم چاتار
هر یورده که کور سه کو پکی پراق
کنیاز بهیو دوفه عرض ایتسون اکزون
ریران اوله ناحق بر قدیم اوجاق
هیچ برندن یوخدر ونجیده بر کس
کیم کرورب آنلاری هم کار قاقاق
ولیکن روشی عدل و عدالتدر
دایاق اولان کسه حق اولو دایاق
نه یازده یار یدیق نه ده که قیشه
حرام اولدی بزه بر قارش تو پراق
کافره اولمسون نصیب بو کونلر
فکریم داغ نقدر خاطریم اوراق

مقصودیمز حاصل اولمادی بزمیم
 بود بختک حالانده عز بزمیم^{۲۸}
 کمرچه ولایتده چو خیدی احوال
 بر پاره سین یاز دیم ایلدیم ار سال
 زیارت ایللیوب شیخ الاسلامی
 حاجی یوسف ملا احمد تمامی
 یکساندر هجر گده کیچه و کوندر زمیم
 برای او ولاده اولکل کوز قسراق
 میسر اولمادی شرح ایدم الحال
 بو شرطیله نه دیش بیلسون نه دوداق
 ذا کمر حزیندن یتور سلاه سی
 هاچان اوله برده دیسک دانشاق

بمبوزا فنکعلی نوشته

پیرانه سر لکده چرخ کچر فتار
 نیلمشم بیلمم دور ظالمه
 قرا باغ ملکنده من بختی سیاه
 سالدی بلالره بیجگرم وکنده
 من بر پیر تنها ظالم بی حساب
 یمان دیده ایلدی خراب
 بری فاسق فاجر حدسز زناکار
 بری دانشنده باش ایاغ آثار
 آدم ایدیم عبث یره ضای اولدیم
 اوغرور لره قورلدور لاره تای اولدیم
 دولتلودن دولت کوردن مضرت
 سخن چین سوز یله ایتدی عاقبت
 ایلدی وطندن دربدر منی
 اینجیمدر در شنده بو قدر منی
 بر آغ کون کور مدیم الله پناه
 بر نیچه مفید تخم خمر منی
 مشکلد و کتور مک بو مخته تاب
 هامیدن زیاده اوج نفر منی
 بری اکری اوکری خیلی ناهمدار
 بر نیچه ایت دوکدی بیخبر منی
 ولایت ایچند من رسوای اولدیم
 سانور دی خلا یق پینبر منی
 هارده بیجا وار ذا تنه لعنت
 پسر مدن جدا بی پدر منی

دولت عالییه ده آغاروب سقّال
 برز مان کور دیمکه یاز ویدر فی الحال
 یتمشنده زور ناچالماق اوکرن
 آر قالوب هشتادی تمام ایدم من
 یتک اولماز هر جای نك سرینه
 لعنت اوغرور کون داده نك پیرینه
 هر کیمک ولایتده سیم وزری وار
 یکن سز دانشماق نه یانه چاتار
 درد بیللمزه درد دلی آچنبجه
 نامرد کور پیمسندن راحت کیچنبجه
 کیشی یوخدی باخمه چوله چوخیه
 کیمه کیمه دیوب قویدی یوخیه
 دالنجه دکلم بر شغل وکار
 هوس وصالک ذوق دیسدار
 ره مصیبتده کیچه مشم جاندن
 اختیاطم یوخدر پاشادن خاندن
 اولمشم باکرده ساکن فراغت
 زیاده درد سردخی نه حاجت
 بر خلاقم یوخدر بو من او زور نال
 قسّاع طریقه برا بر منی
 کرك آخر تده چالا کوت ویرن
 سن ایندی یاز ار سن اهل شر منی
 یلانی بریدر درغرور یرینه
 دیار غریبده کیم کورر منی
 یوز آدم اولدور حیسدن چیخار
 بیحرمت ایلدی سیم وزر منی
 روز تارک چقا سندن قاچنبجه
 راضیم آپاره او سیلر منی
 آدم کرك داغه داشه توخیه
 آخرده ایتور دی یکه پر منی
 بیلمنم دور یینی لیل زنه ار
 قویماز یوخویاتام تاسحر منی
 مختشد و قورخان بر قاشق قاندن
 آنالر درغو پیدر شیر نر منی
 ذوق تماشاسی مثال جنت
 فراوش ایلده مختصر منی

باسماعیل یک تو نقاشی

هو اهلین مهر بانلق کور مدیم
قوتقاشین طرلانی شکی شهبازی
قراباغ اشخاصی یکمیر یاغیدر
بر کیجه ده جانور لر داغیدر
تجبالر قدرین بیلور نجبا
داش داش دسته دور مر عالمده اصلا
فضای محنتده قالمش محتاج
طمیم حارقمن ایله بر علاج
یغلسه بر یه یوز عالی نسب
عالم بیلور بی واسطه بی سبب
حضرت اسماعیل اولون دلیلک
نیجه فر ندنه اولدم خلیلک
اساس قیامت اولانده بر اسا
سر دقتر رسل ختم انبیا
چرخ فلک سالمش منی بو حاله
قاعده در شر منده عیاله
کلمه پدر مطلق روی زمینه
روح الطافک دل حزینه

مکر بزه اوله اویانندن مدد
ساکن بلاد شیردان دن مدد
اولدن آخره ظلم اور تاغیدر
اولماسه کله یه چو بانندن مدد
اخلاقشا اطوارثا مر حبا
دکمه انسانه انساندن مدد
اوغا قلازیم اولوب وطندن اخراج
یوخدرمغا اوزکه درماندن مدد
دانشک مناسط سوزک منتخوب
مشکلدر عارضه دیواندن مدد
یتش امداد نه پیر علیک
جبرئیل کتوردی قریبانندن مدد
کیمدر غروره یتن اونندن ماسوا
تیز یل آیه قراتندن مدد
مال ملک تمام کیتدی زواله
یتشور صاحب احساندن مدد
تاب ایدن منم تک قضاغمینه
کمانم وار ویره طوفانندن مدد

نامرد اتکندن در تاسن یوز ایل
اولسه اولاجا قدر در دثا ایل
ذاکرم همیشه سن تک سروره
عیب ایتمز عالیشان امرا لره

اعتبارم یوخدر حل اوله مشکل
خلف نصر الله سلطاندن مدد
خوش کوستر سون سنی خالق نظره
ایستمک دعای پیرانندن مدد

به قلوب بکین

سندن صوثره ای تاج سر باشمه
ایکی بیمررت اتفاق ایدوب
قاچا قلق بناسی ایدن تک بهبود
طوفکرملک اولدی آخرده نه سود
یوز ایلک اوچاغین بیجرم وکناه
ببو طالع زبون بو بخت سیاه
هشتاده بتمشدر سن رسالمر
کیتدی دولتمز ملک و مالمر
نجبا حرمین کوزلر نجبا
پدر تدن دکل یقین بیل اما
عدالت وار ایدی برندن ازله
درخت بختمز افسوس که بیله
اوکسلر که ایلمشدی خیانت
منم اوشا قلازیم بی وجه وجهت

کردش زمانه نه لرتور دی
ولایته یوز شوروش کتوردی
پیش نهاد ایتدیم اوز عرضی زرد
منم در غرولقم ضرر کتوردی
ایلد یلر ویران والله بالله
دایم مئا خوف خطر کتوردی
بودلده آثار مشی دی یالمر
نخل تمنا مر کدر کتوردی
ناسزا یراشمز بویوکه اصلا
هر کیمسه که نام پدر کتوردی
یمان یره یتوب ایش کله کله
واره واره آجی ثمر کتوردی
اکلشوب ایونده راحت فراغت
کوز لرندن خون جگر کتوردی

بو تندن اقدم كيمك اولسه عصيانی
 بیللمرم بیرجه اولدی اوزاقون هانی
 مصرکی اقزون عدالتی یوغ
 ارای کلمکله مهنون ایدیک چوخ
 د ترویدر عالمی ظلم بیرجه حساب
 کویسک بیلک چکی ایتشدی خراب
 عاشور کولنی تک بر مدح چاغی
 شاهه روان ایتدی بیرجه روت یاغی
 پر آدمکله بیره قویه آللریس
 بی آبرو ایتدی تغلیس ایللریس
 عجب ایام ایتمش ایام شلف
 چکر که بر طرف دولی بر طرف
 ایلکی لاهرد اویوب بری بویسه
 لعنت کلون کوت پر لک پر یسه
 ادمده انصاف مروت کورک
 ایلان اتی ییوب یر کده بی شک
 تیجه کون سو یلندی یورده احوال
 مالیمز ملکمز موده در الحال
 ای صاحب شوکت ای معدن شان
 یو ظلمی انسانه یلرم می انسان
 دیر لردی رویتنی سود کسون آنی
 ناچا لنیک زاقون دکر کتوردی
 کورر نمیبوب اصلا بیلک سوخا سوخ
 دالو سنجک کینچل نظر کتوردی
 مشکدر کتور مرک بو محنته تاب
 بزییم کنده آندن بتر کتوردی
 یعدی عرابه یه عورت او شاقی
 کورن یاخا ییر توب حذر کتوردی
 بیلک اولماز انک فتنه فیملریس
 او آیین که بو تخم خر کتوردی
 کرک او کونلرده اولیدیق قلف
 شوم قدھی کلدی شر کتوردی
 یتیمک اولماز هیچ یوینک سرینه
 بد بنانی کوت دیر نلر کتوردی
 قریر قین کیمکله طولا اولماز کورک
 اوها در که بیلک پسر کتوردی
 غو بیز ناطور اولماز اول تیکو خصال
 هر کیم کلوب در غرو خبر کتوردی
 داد خواهم سزه امان الامان
 مکر که قضا وقدر کتوردی

بهرزا اسما عیل بهار لو بطریق هرل

ایشد ییمکه تازه لکده ساتر بس
 بر مصر عین اوزک یاخشی بیلور سن
 او ستکاد دشمندر عالم آشکار
 بر اندک که باشی آپلدی سالار
 الک چیمخا جقدی درادر ماندن
 حسرت آبار ورسن خنزر ستاندرن
 عیب دکل اولماق کیشیمه کاسب
 امانت امانت اوغلان قار باسوب
 نه تیز بارشور سن بیلدر دالاشدون
 نوخته نی باشگدن سوهرپ قاچدورن
 ریشخند ایلیرب گواذر کلرگی
 بک بیاثا ویرمه بیلدر کلرکی
 کینچن ایلده هر چند اولوب قیل قال
 یولغدی یو لندی سیککا سقال
 سوزگده چونکه ید بیضاک وار
 ییوسن ایچر سن قور خمه آیسار
 مثل مشهور در ایلده اوباده
 مرد اتکین دو تان تیر مراده
 کندگی بر چوال کندمه میرزا
 سنک بوخک منم ظندمه میرزا
 هله ایندی بوم احتیاطی وار
 کنه سنی یاندیم یاندیمه میرزا
 منتفع اولور سن امانه چندان
 یولک هر دو شنده کندیمه میرزا
 قو لوقک وار یو یور بزه مناسب
 بایرام خان او جاغین سرندیمه میرزا
 هر نه که عیبی وار عالمه آچدورن
 یاخشی دروشمیدورن فندیمه میرزا
 چای ایچوب آغز کی سیلدو کلرگی
 دیمم که برزاد چندیمه میرزا
 عهده سنه کیممز کوزیم اهل حال
 اوغلانی حاجت مندیمه میرزا
 هر کیم اولسه سنی آخاروب تاپار
 قایم دور اوزگی سندیمه میرزا
 سن اوزگده ایشیدور سن زیاده
 نامرده باشگی اندیمه میرزا

کلامدر دست سوزیم حسابی مشکلدروا مریه کتور مک تابى
من بیلورم یازاجاقسن جوابی خیرک دکل منی دیند یمه میوزا

در هکجو محمد بک

اول کریم کار سازه سغنوب یازمشدک برافسانه ممد بک
آغدامده یتشدی منم دستمه شرح ایلدیم بربر خانه ممد بک
مقام تسلیمده قوم قرداشک بر ایک یمزدی اولماسه خواشک
جانم چیغسون ایندی بویوب باشک سالو بسن اوزئی قانه ممد بک
کوزل او طاقلازک قالوب ناتمام اوتن کیچین سیپچار ایچنه مدام
قان توکولور کوزلر مدن صیغ وشام هر باخانده اورویرانه ممد بک
ارمنیه یاسدون عرق چاخری چیخما دی بر یانه ایشک آخری
مثل مشهوردر پوخلار ناخری زیانکار اولسه بر دانه ممد بک
دیمه بدخوا همدر منم فلانی ال چکمه بو ایشدن خیرئی تانی
دانشاقنا سقالیک بریانی تک صاحب اول زنگلانه ممد بک
مسئله آموزک ملاذو الفقار قاضی ایله چوخدن رناعتک وار
سنگ کیمی کافر اولماسون دو چار هیچ بنده مسلماننه ممد بک
باجی و قرداشی ایلدک مغبون غنچه کیمی تمام اولوب چکر خون
کلیمدی زلزله آفت طاعون سن کلنجه اوج اولغانه ممد بک
باش قرخما قده ید بیضاک وار ایدی ات باش اولغی سنا خد متکار ایدی
بیجان بکک اولکو جیده وار ایدی کورچکل بر دکانه ممد بک

ایلخی خان قزینک حق حلالی مراد خان شاهد در یوخ قیل قالى
اوزک قازانو بسن قوینى مالی بویوک بک دانشور جاننه ممد بک
عالم بیلور تمام سنک در یاتر جنون اولمه نه کوکلدر نه خاطر
بویوک بکک ایکی دوه بر قاطر نیه ویردک ای دیوانه ممد بک
هر چند والدهک اولوب تند خو قاریشور هر ایشه ایدر جستجو
بک ایونده کرک بالش پر قو قوی داش ارسته یاتسون آنه ممد بک
کو چکمه نه کرک کندک ایشی بویوک ایلن اولور آتش ویریشی
کوتور سون طولانی کفش سین قوشی کیفه باخسون عالیفانه ممد بک
غاسط یازوب سزک عرضه نی یازان توکولوب اوستکا بر بولوک خیزان
کیسه بر لک ایلک تک یکن^{۱۳} قازان نه باخار سن آده سانه ممد بک
بایرام هر نه دیسه دوغریدر سوزی بسو ایشلر دن تمام واقفدر اوزی
سن ایستیمین کور اولسون کوزی عاجب دار اشو بسن کانه ممد بک

در هکجو طیبیان

مکنا بویور مشدک قلعه یمه کلسون کنه جوشه کلوب بحر التفات
سنگ مرحمتک منم اخلاص مهر منور تک عالمه اثبات
قالمشم آرانده مدت مرور طبعیعته صفرا ایلدیو پدروور
ایسترا یدیم اولام عازم حضور ناخوشم حرکت ایلیموب اخلاص
باقر اولغی محمد مشهدی حاجی علیقلی مقیم سریمک تاجی
هر مریضه ایللسه لر عللاجی احتیاطین کورون تیز اولور ممات

تس ياك ييدوروز هر کيم اولسه ديک
کنه بو حاليله او قوم زنديق
فالجده ويزور لر قرص طباشير
مريضک مرضي يعني چکه دير
تسخة طَبَّدة شش او خور شُشی
تشخيص مرضده همين دانشي
طبيعت حارة خالص انگيبي
بلغمي مزاجه تخم خياري
مريضک اوستنه يتشن معجل
قدملرين کوي کاتب اجل
فسقلى ظاهر مانند کنش
يولاري هر يره دو غسه سايه وش
کاه کوروز سن بربر يله تاپو شور
لعي طعن بونلاره ايله ياپو شور
قلعه نك آدمي يتدي ياريه
آز چکر که مزادگر ياريه
ولايته سالو بديلار شوروشين
بونلارک ياننده قاتل حسين
بر کسمه يه عارض اوله صدمه
قدم کوتوروزلر حق القدمه

هيضه دن آلدوروز خون باسليق
اوز لر ين سانسور لر ارسطو بقراط
مستسقيه آب کاسني ماء شعير
صاحبين چاپا لار اوچ قات دورت قات
ملا متدن يو خدر غم و تشريشي
بودر که جاني وار تر لسه مرآت
قابضة صفوف يهودا دار چين
مناسب بياور لردايم الاوقات
دريش کلبی حاضر اولور ال به ال
ياز ويدر باعث موت مناجات
حق بيلور سز زيمده يو خدر و غل و غش
يانلار نجه کيدر ايها الصلواة
کاه آتلاوب هر طرفه چاپو شور
نيمجه آل معصده صلوات
نيمجه که قور يونه آج قورت داريه
بونوع ايله ايلمسه لر حرکات
شریت تک ايچر لردم الاخرين
نمه دن بر يدر روز عرصات
باخماز لار فقيره يو خسوله کمه
ياون تو مان پول کر کدر يابر آت

ايماله ده يد بيضالري وار
مرض ديسکر ده اينانمه زنهار
ار توز ايل لا اقل کيدوب قور يونه
داغلمشده خوب دو شمشوک ارينه
سن کور نيماجه خراب اولوب زمانه
ارده طبيب اولوب کيروب ميدانه
ار که اسماعيلک صاف آزوب وازی
کاه تاپوب اوزی تک بر آتمازی
کرك بو جهان ندن ايلمک خدر
نه طبيب نه عالم ذا کر مختصر
تس لطی يو خدر تحفه يه اصلا
آغز دن آغزه اکر نروب اما

حق ايچونه اوندن باشلاری چيخار
وقو قلری اوله هيتهات هيتهات
بالفعل چو باندی باخسان بوينه
يتن اولما ديمي اهل کرامات
چمنلو جعفر ده مرد مردانه
چولک چنکلندن يغو بدو قات قات
کاه يره قيبلا رولى نمازی
ايشه قو ياخراه ترک خواه تات
اوز يرنده دکل چونکه خير و شر
اختاره سن يو خدی بر نيک صفات
بيلمز نه در قرابادين مطلقا
طب يو سفيدن بر نيچه ابیات

بجعفر فليخان

وجود لطيفک ای تاج سریم
اضطر ايه دوشوب بو ماجرادن
قيش کونی دوزانده قالان اهل بیت
ديدارگا مشتاق اولان اهل بیت
تعجب ايلرم الله اکبر
يوز ايلدر نظردن سالد و غک يتر

ايشديم قلعه ده بر هم اولو پدی
تمام اهل شیشه پر غم اولو پدی
ياي الکسه مسکن سالان اهل بیت
يوزک کوروب شاد و خرم اولو پدی
بو ياقی نك کوپی آرزو پدی مکر
تازه دن سز گله همدم اولو پدی

قدم قرار داش دوز و لو پدر یانغا
نیلسون قاریشوب قانی قانغا
او تاقده قاتوب سن قورونی باشه
بر کورن تک دکل عبد الله باشه
دوشمندی نظر دین مدّت بینوا
نیچه کونندی ساچی سقالی کویا
ارز خلیفین کرک کوزلیه کیشی
هدایت آغانک دوزه لوب ایشی
خان وارغی لازمه در اوله خان
گرکینه دوشمندی بیچاره او غلان
مهر و محبتک کبچه بو منوال
باسقون قوشون کیمی داغلان اطفال
راغب ایدون جور و ظلمه هر زمان
کلوب کیدن سولر بندگان خان
بر کیمسه یوز اوله فهمده صراف
حد یقین اولسون سئابی انصاف
قور خورم کوز دکه بو اتفاقه
التفاتک دایم عورت او شاعه
پوتلار بوله کیدر بر تازه خبر
تر حبه کلوب دیر لر دلبر

دعاکو دوشورکتغا شانغا
فقیر لر صله ارحم اولوپدی
ییرلر ایچر لر ویروب باش باشه
جرات بهم ایدرب او تکم اولوپدی
چیخمالو دکلدی اوزه مطلقا
کلا بخار اُف نم اولوپدی
ساغلقنده اوله آتش ویریشی
ولیعهد لکی محکم اولوپدی
ایشلیه براتی هر طرف هریان
ظاهر اکه ایندی رستم اولوپدی
چیخار آرد القدن اولان قیل قال
یغلوب او ستا سرجم اولوپدی
طبیعتک ظاهر فعلک نما یان
ایندی ابراهیم اد هم اولوپدی
ایلیه کعبه یمه مین کره طواف
هر ایکی عالمده ملزم اولوپدی
بر آز اهل حرم قونسون اشاعه
اینانمزم اگر کوروسم اولوپدی
یتشوب کوشمه راست اولسه اکر
تمام مدعیلر ایسم اولوپدی

رخسار آلتدن مانند کنش
شکر ایله قادر بیچونه مهوش
بر مدّت کیچور دون آه زار ایله
عادتدو عاشقک ناز لو یار ایله
هر حاجتک اولسه ایسته خدا دن
عاشقه معشوقک باشند بنادن
امانت امانت دکمسون آره
شام و سحر ایله تملق یاره
توسن شهوتی کیم و چک بر آز
الله ایلمش اولور سز ناساز
یار یعیوب برکس عمر نده سندن
اسر کیمه فیضک ای قبله من
دوشمندی سراسر جسمغا آتش
زخم درونغا مرهم اولوپدی
غم محنتیله انتظار ایله
آراسنده بیله چم خم اولوپدی
ال کورتور مه توکلدن دعا دن
ناز و استغناسی هر دم اولوپدی
دوشمسون عداوت برده دو باره
حق یثوروب اوزک عالت اولوپدی
اولماسون سک رقیب زبانی دراز
بر زمان کورور سن دهم اولوپدی
مکدر قاییدور قاپرؤن گلس
دوشنده ذاکره کم کم اولوپدی

به بکلر بک میرزای جعفر خلیخان

بکلر نه لایققدو خان قولو قنه
ایلهده بر یول دوشر منم گذاریم
بر یوکک درنده لازمدر بیان
تمتاسز گن اولور پشیمان
اوشور لقه عجب اولور بسز معتاد
کیدنده شاد کیدر کلنده ناشاد
برکس آتلو کیده پیا ده گنه
وای اونک حالنه زیاده کله
آخشامه دن اولابنده فرمان
گنه کور بر آدم مراده گنه
همراه بیرا هک داد النندن داد
هر کیمسه که سزک بر باده کله

کلمیس آد مه دیر سز کلمیس
 من کله قیور اقم آد یکو زلمیس
 مثل مشهور در قوش دله کیدر
 کلمز او قاپو به هیچ کیمسه مکر
 موندن صوکره کیرن خانک ایروینه
 یاکه پچوره صاف او طاقک دیبینه
 لازمدر تردن دخیبرده شردن
 بر تعزیه اولسه خدا نکرده
 بر آدم تعیین ایت آسانیه
 نه ایثیکه نه ده قهوه خانیه

جعفر قلیخان در جواب ذاکر نوشته

قامد یک عاد تدرخان قو تلوفته
 من دکلم عالمده وار ایلمده وار
 بوراده بر باشماق اولوب ضررک
 ظالم مکر یو خدر سنک خبرک
 ایندی بیلده کورمه آد یکو زلی
 هر زمانکه دوروب یوله دورولی
 کده صاف آرزو پدر عملک سنک
 من نیچون بیلمز سن باغلو کلنک
 بر کس آتلو کلمه پیاده کیدر
 بیلده جزوی ایشلر آزاده کیدر
 قلم آلوب یازدک ذمین بودرک
 اودر^{۱۳} دن کله عالم فساد کیدر
 سندن قیور اقمیدی آنک ازیلی
 کنه یدر آتدن زیاده کیدر
 معدنی سن تقلبک فتنه نک
 آباغی آچلوب کشاده کیدر

ادغلان لاپ چیخو یسن سن اندازده دن
 کهنه اوغورلاندی تیکر تازه دن
 نیلر هله کیسه جکسن یازده دن
 بر آدم یورلارام استاد کیدر

در ثنای دختر مهذب قلیخان خورشید بانو بیگم گفته است

ای برج سلطنت ماه انوری
 کیجه کوندوز حقدن بودر دیلکیم
 سپهر برینک هلالی سنسن
 کلشن خلیلک نهالی سنسن
 مسیعی چیمخازدان عرش اعلایه
 یتیمشده اسحاقی دیرن سازایه
 بستر محنتده بی خور و بیخواب
 اول ساقی کوثر ایلمسون سیراب
 چوب چینی تدر قبله سن نه سن
 مستکبرک اولسون حسین حسن
 سقف سرایگی ای کل نورس
 تر جیع ویره کورک عاقل اولان کس
 تیکمیلن ایولره آتاندن سبب
 جام بزم عیشک دایم لبالب
 یونه کیفیتدر بونه ماجرا
 پدر مرحومک هر صبح و مقدا
 در شمیمه سن کوروم ضیاء سننی
 حفظ ایلمسون یمان بلاد سننی
 شرافتده ملک مثالی سنسن
 بارور ایسترم خدادن سننی
 سالان افتاده لر باشنده سایه
 قوتار سون بورنج وعنادن سنی
 کیمدر آیاراضی چکله سن عذاب
 عزیزیم داروی شفا دن سننی
 تعجب ایلمر یو احواله من
 فراغت اولاسن جفادن سننی
 حدی ندر ایدده نشیمن مکس
 عصمتده یروز حرور لقادن سننی
 پای اندازک اولسه جانلر نه عجب
 قالمیه سن ذوق وصفادن سننی
 رأیگچه دولانمز تقدیر قضا
 گونیلر دی باد صبادن سننی

شکسته ذاکره ویر ویر امک امک بیلمینی کور ایتمون نمک
نیجه که باقیدر حیاتی کرک اوتو تمیه خیر دعادن سنی

ای کوهر پاکیزه دریای لطافت
اوصاف صفاتک من مداحه نه حاجت
شکر لبثا کو هکنک دورسه مقابل
روا نک کوره حاشا آثا تا روز قیامت
ایر دکه چکر بر یروزینه پر ده اطلس
دو تمش سکا ای مهر مه برج سعادت
لعل لبثا باده کلکون دیسه هر کس
قان ایلمینک قتلنه احکام شریعت
فرق ایتمیه صبحک کیشی تصدقیله کذبین
واجب دو اکلسون شاهردم سر طاعت
اول کنبد دواره یترور کله می ای مه
یعنی ایله بر بنده یه انعام عزایت
بسد بر اشاره دخی کستاخلق ایتمه
بر کیمه یه بر کیمه ایدن وقت شفقت

ای دلبر بیزر حم ستمکار جفاکیش
بر کوره دیمر سن که فلانی بزه کلمش
هر یش ایله الفت ایدوب اوز غی قیلما
خایسته دکل اوله کوز نلرده بیله ایش
بیگانه لرت کو یینه کیتمه که اولور سن
سن بیلکه کمینکده سنک چو خبر بداندیش

سنخه بونه تادوت
لازمدر ضیافت
بدنام جهانده
ایتمه صداقت
آخر ده پشیمان
چو ینده فرصت

مدتدو درگدن بزی آواره سالو بسن
آلدی منی اندوه غم محنت و تشویش
معشوقه کرکدر چکه درد غم عاشق
دلدادنه سنه ایلمیه رحم کم و بیش

در حجر دلبر

سفا رش ایتمشم باد صبدان
دولانوب باشنه مثل پروانه
بو ستمار دل زاره کینچد و کین
اوزون ایگلر کولیم قاره کینچد و کین
سک رقیبیدن مجلس اولانده خالی
یروزک تمنا سی لبیک خیالی
صبدان اولماسه اکر بر چاره
بو احوالی اولطره طراره
ذاکرم کویینندن آواره ام من
یاد ایلیوب بر یول یارب کوره سن
کوره سنکه او جانانه دیر می
اود دو تو برین یانه یانه دیر می
ال چکم یوب واره واره کینچد و کین
سیه زلف پریشانه دیر می
چکوب بر کناره چشم غزالی
سالوب بینوانی قانه دیر می
جبرأت ایلمسه دیلمکه یاره
محرمدو کوره سن شانه دیر می
کار و شغلم اولوب ناله و شویون
هاردنه قالدی او دیوانه دیر می

ایضا

دوست کوییندن بر کلن یوخ سورو شاق
دوینجه چهره و عذرا کیمدی
کروک ایندی همدم او یاره کیمدی
دوینجه چهره و عذرا کیمدی

عادتدی باخا لار قاشلاری یایه
من خوششم لاحق دام بلایه
یاسارام شمع تک کیجه صبحه دن
سوقدر درتده سیریلدارام من
کیرلدیم بر مدت افعال ایتدیم
قن اولدای بوکون شرح حال ایتدیم
کوهنگ ایوتیکمکدی بناسی
هر کسک واریر منزل وهاواسی

ایضا

سدا صبا سویله منم یاریمه
تعامل ایتیمسون عشرت چاغیدر
بنفشه لر سالسون باشین آشاغه
کل حالک کوروب دوشون توپراغه
سیه الی تربو خاقده دیکلنوب
آچی کوروش مالال کیمی سکنوب
بار ماغده خاتم بیلنده کمر
عرق اولسون یاغله آله سراسر
مرهه چکسون هم کوزینه قاشنه
ذاکر تک یانماغه عشق آتشنه

ایضا

سود یکم کله کور بهار فصلیدی
کیجه قو جاقلا خوب یاتنه قول بویون
نه خوش سعادتدر درداق دوداقده
ویر منم عالمه خلوت او طاقده
خواه عاقل اولام خواه دیوانه
کیدرم دروخه مرد مردانه
عاشققلر باغرینی شان ایلر سن
هر قیا باخا نده یوزقان ایلر سن
لبگند و ذاکرک آب حیاتسی
نیلرم شکری قند و نسیباتسی

ایضا

قادر الله برده سبب سالییدی
سور تیدیم یوز یی کلکز یتاغه
سس سسه ویریدی هزاره بلبل
خرامان خرامان آلتر گده ثل
بیر دروان دولانوب زمانه دونه
اوتوروب سنکله دیز بدیز کنه

دودغم چمكندن قان اولوب جگر
اوقدره اولميريديم مختصر
داكرم چكرو چورو جفاني
نه كرك سو يديمه اول بيو فاني
كتورن يوخ نازلو ياردن بر خبير
كنه اوكور دو كم چاغی كور يديم
يادلار ايله سوروزق وصفاني
نه ده بيله هجران داغي كور يديم

در و عمل دليبر

اسيب باد صبا نمايان اولدى
شعاع شمس تك كوز قاهاشدورور
هر ايكيس برى بر بدن كو كچك
تخت او شنده قوشا شهزاده لرك
كل غنچه سى كيمي كلشن ايچنده
پيراهن آلتنده چكنن ايچنده
كوتل نه چكر سن مونجه انتظار
عمرده ساره در خوش صفاسى وار
عاشقلى جاھلك اغز ينه كئدى
نه قايم سورا لى نه ديشلبندى
چاك كر يماندن بر بياض ميه
من كورم مونك كيمي آز ميه
مكندى نه او پمك نه ده ديشلك
اكلشوب اوتوروب شاهباز ميه
بؤشت برين ترك مسكن ايچنده
هر دم ايلر بر برينه ناز ميه
شوبير آلا كوزلو تر بو خاقلو يار
كر كدر كيشمه قيش و ياز ميه
اوكه ميل ايت كه قدر بيلندى
ايلمه ذا كرن احتراز ميه

ايضا

دليبر تر سينه دن كوتور چار قاتى
حسرتين چمكندن جانه يتمشم
اور توب باسدورور سن كل پير هنده
قار دكل از ييمه نفس دكنده
عشق اهلنه اولسه خوش التفاتك
شيرين لكده بالك قند نباتك
پستاني بو شالان بگزر كلينه
ويرمه صدامان نادان اليه
ذا كرهامى درد تدن بو درد يمان
قور خورام ديش درشه تو كوله دندان
قوى بدم كور و نون كو كچك ميه لر
آچسون كو كلمزى چيچك ميه لر
بو خاصيت نه در ييلمزم سنده
بر شى دكل ييك ايچك ميه لر
كتورمه آدينى آب حياتك
تمامى يالاندر كير چك ميه لر
ايترو دلتميه ايستر دليينه
از يلمسون اركمر چك ميه لر
بركس اهل اوله سوه نو چوان
دور ميه اغز مده سور چك ميه لر

ايضا

سود يكم بر يره جمع ايلمه لر
چياخارون كتور سه لر مصر دن
سانه سن ايچنده كل پير هنك
قوزى قويرو قندن تر در بدنك
حقدر و كوزل چو خدر بو ولا يته
اي در ناسفته قدر قيمته
مهوش در زانى سگيا يتمشم
يوسف كنعانى سگيا يتمشم
بر برك سمندر جسدك سنك
شعراى يمانى سگيا يتمشم
هر كز اوله بيلمزم سن ملاحظه
يا قوت رهانى سگيا يتمشم

مشتري بدر سنا زهره فلکده
برابرک یو خدو کوکده ملکده
اوصافين ديمکه سنک تک شاهک
قردوسی جامی تک کړک مداخلک
کيچه کو ندروز اوصافکی ديمکه
بهشتک غلمانی سنا ششمز
او چهره آلک زلف سیاهک
ذاکړک هدیانی سنا ششمز

ايضا

ای یعلان جانلار سزاولک تاري
بر بيله آدمک ايچنده يقين
وقار له اوتور سون اوکل بدنم
او اويناسه اولور بيلسونکه منم
خلق ايچنده خيچل ايتسون بزي
يل اثار چار قاتين آچلور يوزي
باده کيدر ناموس عار اوينامسون
اوينا سون کيچه صاف اولانده ياري
تر بدنه ايلر کار اوينامسون
دبانی چاتنا قلار آياق يالرين لر
ذاکر اول مهمه سی نار اوينامسون
اوينا هماغه هوس ايلسه باري
کونک حرارتی يړک بخاري
التماس ايلسه قلار آلين لر
اويتاده اويناسون کونی قالينلر

ايضا

ای یعلان جانلار منت ايلين
دست دوتسون عطارد زهره مشتري
سراسر الوانه باتسون کُل بدن
ديمنم اويناسون تا آخسامه دن
سالوبن پلک دوز جونا باشنه
جان نقد ينی و يړک بز شا باشنه
او در بيزيم سلطانمز خانمز
انتظار چکه مکدن چينخدی جانمز
شکسته ذاکرم کوروب کار يمی
آپاروب عقلمی اختيار يمی
دور سون اوکوز لار شاهی اوينا سون
فلکک شمس ايامه ماهی اوينا سون
سيمه زلفين توکسون قامتيله تن
کاه اوتور سون کاهي اوينا سون
سرمه چکسون هم کوزينه قاشده
عشق اهليک قبله کاهي اوينا سون
يولنده قويمشقي دين ايمانمز
بسدريونز اکت داهی اوينا سون
داغنديم يولنده يوخ وار يمی
خواجه اوينا ماسون خواهی اوينا سون

در بیان آنکه دلبر بچه صفتها باید بشود

ببو دور فانیده بش کون کیشینک
آرالقه رقیب کیمه بیلیمیه
عهدي درست اوله اقارای محکم
نه کوکلی آچله نه اواله خرم
یادلار ایلله دانشمیه کولیمیه
هر سوزی شاتنه لایق بیلیمیه
بر یاخشی وفالی یاری کر کرد
بر برینه اعتباری کر کرد
کوز یندن ایراغه دوشنده بزد
فکری ذکری سنک ساری کر کرد
نامناسب یره کیدوب کلمیه
ناموسی غیرتی عاری کر کرد

نابمحرمه كورد نمیه یان كزه بی حیا اولمیه آدوسان كزه
 آماوز ایو نده عالیشان كزه آلاویزه اختیاری كر كدر
 جاهللق ز مانی کیچو پدرا كر كنه یوز ناخلف اوغلانده دكر
 پیرانه سر كده بر بیلده دلبر یتوره ذا كره تادی كر كدر

درمان عدم موافقت زنان جاهله با پیران و کیفیت ایشان و
 موافقت جوانان با جوانان

غلطدر قوجیه نو جوان سیومك سوکی سر کیسینه برابر كر ك
 آخشامه دن دیه كوله دانشه آلاوقده نه کین نه كدو كر ك
 حاشا میلی اوله پیره نورسك مساری كر كدر جفتی هر كسك
 جمد كدر طعمه سی قوجه كر كسك نه اینكه لاچین تك كپك در كر ك
 هر كیمك كه تو كولو پدر دیشلری هر كزییه بیلمز كال یمشلی
 لیمو همه لره اولان مشتری حقه دهانی پر كه كر ك
 نه مصرفی اوثا شعر غزلش بر عملدن غیری اوز كه عملك
 غورا و هوسسی اولان كوزلش شاع تمناهی بارور كر ك
 شاه اوله نهن سال بلنگه كدادی طاق مرده میره نك اولور می دادی
 تازه تر صنمك نخل مرادی رقیبك كوئلی تك سختتر كر ك
 توكه سن اوز تاییه یوز قند و نبات در نه سن باشنه كرات مرآت
 هیچ بر یله شیرین دوشمز اختلاط خلاصه آرا ده نی شكر كر ك

الفی لام الفه جفت ایدن كسك الفی لام الفه جفت ایدن كسك
 در ناسفته نی سفت ایدن كسك الی تشر میه كارگر كر ك

ایكر میدن افزون اولمیه سالی ار توزه دن كنه اولور هوالی
 در تماغه با سماغه وحشی غزالی قوجه تولکی بیلمز شیرنر كر ك

او كوز پالاننه سر كر باشنی دینجلمز دمبدم در در قاشنی
 دیننده چكر لر اوجاق داشنی نه دختر شرم ایلر نه پسر كر ك

آج قورت کیمی اوزین ایله توخیه والفجرینی صاف تر سینه اوخویه
 قوییه كه كوزی كیده یوخویه او پمکی قوجا قی تاسحر كر ك

چیخارو بن كو كسین بند باغندن كام دل كو توره كل یثا غندن
 یوز ندن كوز ندن تر بو خا غندن دمادم بوسه مكر كر ك

توردا اولمیه آخشامه یازق عشرت ایوی سومز آنغلی آرتوق
 بر شمع اوله برده عاشق معشوق كسیله هریانندن رهگذر كر ك

رفع اولوب آرادن حیا و حجاب خانه عشرتین ایده سن خراب
 هدف مقصوده او تیر شهاب نشست اوله نه گه تابه پر كر ك

بو هنر لر كلمز سگان یاغلودن الی دغشه لودن تیره یاغلودن
 كام دل ایستین قلم قاشلودن اونده بو صفتلر میسر كر ك

قوجه سحر ایر ته تر یا کین آتار ات تو كمش قوش کیمی مور گیلر یاتار
 كوزلر دبانین او جاغه چاتار اوزه سن صبحه دك کیجه لر كر ك

چوله چیغا بیلمز دار اولور خویی بول ایتمكه كر ك ایوده بر قویی
 آغز ینك كوز ینك متصل سویی یدیکی طعمه داهیجی لر كر ك

يکسر ايشدن قالور آياغي الي
کيچن کون ياد نه دوشر کوره لي
سرکي کنار نده النده قارقو
ايله که يور يلوب دوشنده اويغو
ياريم ساعت اکر کيچ اوله چورک
نه چاره اچلسز اولمز اولدر مک
شب چرزي توکننده چيندن
بوغو جالق يا اولميه ديبندن
تنک اولور دانشان دمده نفسی
اوچ آی يايده ياخش آماج کولکه سی
قونشيمه که کيدر النده عصا
يولده پيشار دوتار دوشر تاس واسا
مشکل دکل آماق بوکل بدنی
پای بند ايليس جوانه زنی
تازه تری سير مک آرتورور غوغا
ذاکر سنده قالميو پدر توانا

در بيان کر غنار کردن دلبران مرد ماخراو استغنا نمودن آفان

عادتي خبر بلره باشدن بنادن
ايله که ياندر ددي درست آياغيين
بر مدت عاشقه هله ياغ چکر
کورر سنکه يواش يواش داغ چکر

بش کون اوچ کون درز لر تره سين اول
صو غره دير چو خدر يانمده انکل
آلدار ديس آلور السندن واريس
خلو تده اوکره در مو تالچيلارين
از ایدن دير که بری درر بری
سنی کورر جک اوزين سوخار ايچري
لعتت کلسون بد اصله کونده
شکسته ذاکرم کر کمز منه
آراقده اولور في الجملة کيت کل
بيچاره ايشيکده اشتياق چکر
ايله که کيفنجه صاف کوردی کارين
کيمي قاپاز سالور کيم چوماق چکر
ايره لوکيدر سن او درر اکرى
تند اولوب قاپونی بيد ماغ چکر
ايستمه اکر که جان ويده سنه
بو خفتی هانسی قورر هاق چکر

در وصف آثار شهر خرابه بردع

اور لاده بر مهر بان کورر مديم
سیر ايليم تمام تر ترر ياسانی
تولک طرلان اولاقيتدی بویرلر
کورووم قالو پدري شير يندن اثر
خسرور پرور يزک شان وشو کتيس
شاپورک چکدر وکی نقش صور تيس
دولانوب سراسر چار سو بازای
کورر سم خبير آلام بلسيل زاری
دييم هانسی موبده کزن کوز لکر
چايک کنار نده تيمکلن ايلکر
کلمشم ايند يده مهر بان کرم
واره می عاشقنه جان قيان کرم
بردع توپراغنه ايليم کذر
باخام هر طرفه نکران کرم
فرهادک الم وغم و محنتيس
آرايوب اختاروب هرر ز مان کرم
کتورر نظره سمت مناری
نيچه اولدی اول کل کلسان کرم
تیهولی ميشه لر صونالی کولکر
يو خدر هيچ بر نندن بر نشان کرم

اول باش باشا ویرن سرور عنالر
 زوین پیاله لرمی صهبالر
 عادت قانو نین ادر ديارك من
 بايرام کيجه لری تکه صبهه دن
 امير زاده لر ييروب نهاری
 بويینی قلاده لی سک شکاری
 موندن ازلکی تک اوردیوانه ده
 چته ده اسریمش شتر خانه ده
 عاشقه سولرمی قاصد عنقریب
 زمستان قیدندن چيخان عندليب
 جواهر نر غلر ساتارمی کوهر
 کاروان سرالرده تاجر و قلندر
 کيجه کوندوز دايم بانك چرسدن
 باکودن در بنددن قريم چرکدن
 سایه سر ویده مجمع خوبان
 یوخسه که اولاره ساقی دوران
 ناز نینلر تاطلوع آفتاب
 چشم عاشق کیمی فواره دن آب
 مزین محله لر منقش ایولر
 طریقه لرده چغور غورمی بدولر
 هر کوشه دن کلن صرورت وصالر
 کردش بساده ارغوان کزمن
 کورمشم یاز و پلر خیلی مستحسن
 نیچه همدم ایله چداغان کزمن
 کنه چاروشورمی خنکه ساری
 کمشورمی صیده سواران کزمن
 کشتی درتو لورمی آستانه ده
 قزمش دوه لری کوروب بیان کزمن
 غم یمه دلر باسگا درنصیب
 اختار ورمی تازه آشیان کزمن
 خوبلر یاراشقی کوررمی زر کر
 نیجه کيچر شام غر بیان کزمن
 قولاغ درتو لورمی صدای سندن
 کلورمی متاع بی پایان کزمن
 کنه الکشورمی خوشدل دخنجان
 ایچورور پدرمی یوزینه قان کزمن
 اوتوروب کيجه لر چکر می کلاب
 تو کلورمی حوضه نمایان کزمن
 مطربلر ایچنده هنك هوا سولر
 چکر می شیهه فراوان کزمن

حماملره مصرف اولان آغچه نی
 یخیلان طاقلاری دیران باغچه نی
 طبل و علم صاحب لری خانلاره
 اول سری سردالی نوجوانلاره
 قبله حاجته یخوب اوزیمی
 خاک اولان تنلره تیکوب کوزیمی
 هر کز بو جهانده یوخدر اعتبار
 باش کورتوروب کیدم دیار به دیار
 بلبل بیچاره ویردی خبری
 من ذاکرم اونی کورتدن بری
 پوزقون ارطقلاری ارجوق طاقچه نی
 خاطر یمه سالوب پریشان کزمن
 دارغه نشینلره پاسبانلاره
 یاخایر توب چاک کر بیان کزمن
 امامزاده یه سرور تم یوزیمی
 اولام ساغلقمه پشیمان کزمن
 صفاسی بر ایسه یوز جفاسی وار
 ایلیم عالمی امتحان کزمن
 دیدیکه قالمیوب شتلیک اثری
 کرک جنون اولوب بیایان کزمن

در گفتگوی عاشق پری به محمد بك نوشته

ایشتدیم نامه مهر و محبت
 عاشق معشوقی کرک چاغ اولسون
 ازل سوردك فاطمه ایلن مریمی
 بیله سودا خراب ایلر آدمی
 بری پیور کامل ایکیمی ساده
 تاپشوروب قباغین شیرین فرهاده
 یتشور متصل پریدن سگا
 نه حاصل ارقوری دریدن سگا
 اولارک دالو نجه شاه صنمی
 اوزک بیل دیورم بریدن سگا
 اویناش اولماز اوچدن دور تندن زیاده
 مکر فرصت اوله کیوردن سگا

در خصوص شکایت از روزگار میرزا مهدی بذاکرنوشته است

ذاکر عمورتاری بن اردتری
خلقه و بیروب دولت عزت و رحمت
هر بر ناکس اولوب صاحب اساس
بیز تا پیمبروق وقت رقتده کرباس
البته اولسیدی بیزده ناموس عار
روزی قسمتده حیدر کرار
بابالایمز چورک تاپدی قائلین
بیلمز دیزمی چکشنده خان ایلین
اگر اولسه ایدی بر خوش حالیمز
آلمازادی ملکمز آت مالیمز
یز ادر پدیر بو دنیا ده بیز لری
پابند ایدوب قوری آده بیز لری
یمک لری لذیذ فاخر دولباس
ذلیل ایدوب یس زیاده بیز لری
سایر لرتک بیز اولور دیق نامدار
سالمیو پدی یقین یاده بیز لری
اخلاص ایان قو لورق ایلن جان ایلن
کیشی محتاج ایدر جاده بیز لری
اکسوک اولاریدی قیل قالیمز
قویماز ایدی پا پیاده بیز لری

خمس مسیحا در مدح دلیر

ایشور رخک کون کیمی اشیایه منجلا
عشاقه تماشای جمالک فرح افزا
معنیده رهوز دهنک علم معیا
سن کیمی تاپلمز بت زیبا صنم اصلا
هر زیب شامع خدا بر لره مهیا
داهی نه بزنمک

مشاطه نه لازم سنا ای آفت دوران

کیم آینه نی ایلیه سن حسنًا حیران
نازک یوز تا غازه نکاه ایتسه در شر قان
تپسون کوز یینه سرمه سینی اهل صفاهان
چشم سیهک کیم آلاهر عشوه دیوز جان
داهی نه بزنمک
بزم ایچره یوز آدن کورتورن دمه نقابک
قائینی لبک شیشه یه در تدی می نابک
باشینه هوا کلدی قد حله ده حبابک
بی تاب در شوب ساقی نه ممکن ریره تابک
یخدک ایوینی من کیمی یوز خانه خرابک
داهی نه بزنمک
قویدر قدده قدم ناز ایله سیر ایتمه باغه
رویتک لی صحرایه سالوب لاله نی داغه
کر برک حنادوشه عجب یوغ ال ایباغه
شایسته دکلدر ورق اول آل یثاغه
کوندوز کون نه بگزر کیجه مهتاب و چراغه
داهی نه بزنمک
ای قامتی عرعری لبی غنچه رخ لاله
کوز مرد مکی مهر یوز نده خط و خاله
زلف سیهک ماه رخک دور یینه هاله
پیو سته قاشک طعنه ایدر کور کده هلاله
کیم کورسه دیر صل علی بیله جماله
داهی نه بزنمک

نطقه عثده میخا دیلر آثار مقالات

اول خضر کیمی آبه دلیل ده ظلمات
سندن آپارور فیض بدن مرده مرات
بور جهیله دنیا ده نظیرک اوله هیهات
مهتاب کیمی مقبولک عالمه اثبات
داهی نه بز نمک

حکیم عاشق قنبر به کر بلای صفی واله تخلص در وقت درد چشم
واله بطریق هول

کوک داشیله دوز قوی آتازک باغله قوریم قات
زر نیخی کو کردی کتی تیز آبله ایسدا
نشا دوری تنبا کویه قات آندیزی قاینات
شور اولیله شراب پیاز قدردنه بات بات
باغله کوزیک نورینه چکمه دخی هیهات
ترباک ایکی مثقال یاریم سو دیکن ایله
آب بخ چر تاقوجی آنلازه تن ایله
مهر گومش آزارین آت هم کتان ایله
مالک اودیننی روغن قرا تیکن ایله
مجم عینی یخ جمع ایله برکاسه ده قاینات
قرا مه کلوب قاینان سون اون یدی مداوا
چکمه دخی کوز غمینی خوف ایلمه اصلا
خام میزه یا خوب قدر یده پنبه ایله پیدا

کور موز کوزک آزار قیامت اوله بر پا
کورسه کوزیک کور مکین عالم قالی هم مات
غذاغی دیم صبحه نههار ایله چوخ ایران
نارک شرابین ایچکیلن اوستدن ایکی فنجان
چاشته یکیلن جاد قاتوق تر بیله سوغان
شامه یکیلن بالیق قنجویین ودر اغان
عمرک نه قدر دار ایسه بیله کیچور اوقات
دنیا ده دخی سن یمه ات با لیلای باغی
انار شیرین امردن ایله میوه باغی
قانون یمه کریا ندوره کوز نده چراغی
مجموع شیرین شی قیلده کر عمرکی باقی
کوندردی کوکل مرشد نه بر بیله سوقات
سن تک طبیبک کوزلری آزاره در شرمی
بر کوز که قاز اولیه کور قاره در شرمی
کوزلق سنا بور قنده بیچاره در شرمی
قنبر کیمی کوزک آپارور در شرمی
اور نسخه ک اولوب ایندی سنک اوز نه اثبات

ایضا جواب واله به قنبر

بو طبع طبیا بتلقی بر کس بیله حاشا
درمانارگی کورسه قالور معومقوا
کوزدن ونظر دن سنی حفظ ایلمیه مولا
ای قنبر مجنون
لقمان فلاطون
دانای پرافزون

بر سن کیمی کتال دخی خلق ایتموب اصلا
 قورخ بدی قلم کوزدوا سین ایلده پیدای
 الله شکر کوزلر یملک یوخدر آزاری
 برکوز کو الوب باغ کوزثا سنسنی تاری
 هجونه کوره کوز لری دور اولمیه باری
 عاد تده که ساغلار کوره کو لمکدی مداری
 ساق کوز لونی کور هجوا ایدوبن ایلدی رسوا
 برکون کوز یز قاره دوشنده نه کول سن
 ایللر اوزینی بورتکی بس نیه سیلر سن
 کور آغریسنه پر هیزی غذائی بیلر سن
 بس نیه قارو مال کیمی قوییه یخولر سن
 اوز عیبگا کور اول دخی چوخ سوریلده بیجا
 برجه دواوار ساغلا مشم آنی نهان من
 شاکرد سن اکر مندن ایشیت آئیده اوکرن
 چوخ کوز لریده ساغ ایلله کورلق المندن
 کیز لرنجه دیم چو تاقو جک سوینی از سن
 توك کوز لرتا کوز لرتا اولسون بیله بیضا
 واله اوز هاندن که اولو پدر سقا یواداش
 یوخمدن اولوب کوز لری ماننده خفاش
 بزده کنه ساغ کوز دی کور رقدری کیدر یاش
 سنک باشا ای بیچاره ایلله دوشوب داش
 کور مک سقا اولمز دخی اولنجه مهیا

اولقادر بیچون
 کوزدن اوزی مغبون
 آخماز بیچلاقی
 کور کورجه بلاقی
 کاردرد قولاقی
 ریر مکدی قناقی
 دوشدی تازه قانون
 کولک نه اولور شاد
 اولمش سقا معتاد
 چون اور کدرپ استاد
 کر اولمسه ارشاد
 دانشه بو مضمون
 ایندی دیرم قان
 اولسون سقا درمان
 قیل اوزثا احسان
 درالدور ایکی فتجان
 کز مه بیله محزون
 اول خروش قدمگدن
 ترک قاچه کوزدن
 حقیق کر مندن
 دوران ستمندن
 صد دورا ید کزدن

غرلیات

کر بلای عبد الله جانی اوغلی بعد از مراجعت واله از زیارت
 نجف کفنه

ای صفی شاة نجف کرمی سقا مسکن ایکن
 نیه اول روضه نی ترک ایتدون اکر آدمیدون
 کون کیمی اولمادی یارک سر کو ینده یرک
 سن مکر اهل وفا بزمه نامحرم ایدون
 سست رأیث سنی محروم وصال ایتمز ایدی
 ره عشق ایچره اکر ثابت و مستحکم ایدون
 قرب اولادعلیدر سبب رحمت حق
 سن که معنیده مکر جاهل لایعلم ایدون
 کهنک اصحابی ترک ایتدی سک بر ساعت
 سنکه انسا ایدون احق مکر ایتدن کم ایدون
 مستقیم اولسه ایدی عشقیله طبعک دایم
 حلقه تک دره مولاده بسی محکم ایدوی
 دست اخلاصه جانان اتکین دوتسه ایدون
 شرف رتبه ده سلطان قمر عالم ایدون
 قنبر والهی منع ایتمه که بس بیغمدر
 سن دخی جاهل اکر اولسیدون بی غم ایدون

کر بلای صفی واله تخلص در جواب کر بلای عبد الله نوشته

نه سبیدن صفی محروم در حیدر در
 کرم بیلور پر ده دلو زشت یاز ییتر در
 من اگر فیض هنر جا هلمیم لعن مٹا
 یو خسه لعنت سٹا کلسون یو نه بهتان وشر در
 صفی نك ضدی عزازیل ازل عبد الله در
 آٹا باش اکمدی لعنت او خونور مضطر در
 اول ابو جهل رسولك نیمن اسولده بیلور
 دایما خبیث نبی دلده آنك ازیر در
 نیچه کافر ده که پیغمبره اُبتَر دیدیلر
 علم تحقیقده اولار شمعی اوزی اُبتَر در
 آر شینه اللی کرن آنند ایچنی کور که مٹا
 ایله سو یلر که کورن دیر اوزی پیغمبر در
 کوکلی دجال دیلر اوزی ولی کعبه ایوین
 مؤ من ایندی قله ده سن پرور ده قنبر در

جواب کر بلای عبد الله در عوض بیت آخر واله

واله نه عجب زمزمه صورت خردک وار
 فخر ایله که قانون هنردن خبرک وار

اینجندی منی آجی سوزک تند مقالک

ای نخل قباحه نه بلا تلخ برک وار
 آلدادی سنک بیلئی باسادی حاجی زاده -
 سونجو قلامه بوندن بیله زخم کمرک وار
 غریباله قریوب آردیئی بازار ده ساندون
 سوداگر ایسن یخشیاچه سودا ده سرک وار

واله در جواب کر بلای عبد الله

ای بیج سنک جانیدن اوز که پدرک وار
 آندن صدف سینه ده پنهان کهرک وار
 اینجنیدی هیچ آجی سوز ندن دل شیرین
 چرون نخل حرام توشه سن آجی ثمرک وار
 آتام دیرین جانیمه غمخور دروار سن
 آندن آخططان یدده سنک نه خبرک وار
 بز من کیمی شاعر کیشینک نطفه سی سنسن
 بو شعر فصاحتده که بو نجه هنرک وار
 آغزینه یرا شاز جانی نك سن کیمی اوغلان
 بز سن کیمی اوغلانده ثوره اوغلی قذرک وار
 بز کره شهردن چوله دستیمه دوشر سن
 اون حق سرورم یرده قالور هر نه درک وار

محکم بابا یک در عجبو امیر اصلا نك

آغلیون قان چوانشیر امیر اصلا ن کلور
مرد مردانه اولوب عازم میدان کلور
تاخوین شیشه سزی ایتمه که بریان کلور
معدن لاف و کزاف هرزه و هدیان کلور
ملک الموت کیمی آلقاق ایچون جان کلور
کوتوروب هرزه وار اسباب زنین تاته و یروب
مینیش اوز منات آلوب جمله کمنداته و یروب
کوتوروبین اوده بر حکم برید ذاته و یروب
رخت خرابیده دیو لر که ساتوب آته و یروب
مینوبن قاپو قاپو ایتمه جولان کلور
کونده مین کوره یلان یوره ناحق آند ایچین
عقلی کم یینی قورک هر داشک آر دنجه قاپان
دوشدرکی ایوی یغوب هر ییدر کی قابه سینچین
اوز حلالینی قویوب هر کیجه یوز قاپو آچان
حیله گر معدن شر مادر شیطان کلور
هرزه کولق بولاره سمدر اول باشندن
کونده مین کوره یلان باره قویار لار دوشدن
بونده یوخ شرم و حیا چونکه چیخو پدرا ایشدن
خدا شاهد در اوزی کیم بو خطا کرور مشدن
ایله بر من دکلیم عالمه نقصان کلور
کنه نابیلق آغا چونکه یتشدی محکم

دخی موندن بيله هیچکس اوله بيلمز خرم
یر ایلن کوکک اراسینی دوتوپدر ماتم
اوباسندن بری بو خلقلک آراسینه قدم
هر یوره دوشسه یولک کرور سن افغان کلور
لال اولسون سوله طالب کیمی ذال اهلی تمام
ایتمسون لاف بو کوندن بيله قال اهلی تمام
آغلا سون بونلارک احوالنه حال اهلی تمام
روز عاشورادی یوسا نکه محال اهلی تمام
باش آچق سیننه زنان دیده سی کر یان کلور
عرشه ویردی او قدر کاری درست اولدی کته
عالمک هیوره سی یانشاقی بو هرزه چنه
کونده مین یول دانشور کیمسه نی قویمز که دینه
هست نیستین قلعه ده مصرف ایدرب قهیه زنه
کول سزک باشکزه اولوپدی عربان کلور
ایده جک زیر زیر دروشسه یولی هر جایه
ایله ظالمدی که بونسمتی یوخ تر سایه
بوسجاق ایله دولانساق کیدرک رسوایه
کون کیمی کاربدی شعله سالوب دنیا یه
دهنی خانه لاف انسه سی شمدان کلور
ای دیوان خانه یکی من نیجه بو چوره دوزیم
چینما دی کروردی کنه بيله ستمغاری کوزیم
منی برایت در تاجاق واقعه ده کوردیم اوزیم
بودرای عارف داناسه آخر کی سوزیم
کوت ویر نندن دیسون بر که احسان کلور

مربعات

مهدی بك احوال میرزا ابراهیم را از قفلیس به رحیم بك میبویسد

ایر اھیمك حالین مطاع اکرم   مرحمت یولیلہ آلساگز خیبر
دول سور بازارده سفیل سر کر دان   شدی سزك ایچون چكد رور چپر
آدم ایدی فقیر زمان ماضی   ایکی یوز مناته اولمازدی راضی
بویورده ساتا شوب جناب قاضی   ایدر بدو اوشقو لدن آنی دریدر
صفتنه کوره یو خدی خو شحالی   خفتدن لاپ چاللانو پدر سقالی
اکر کیچسه اولك بیلہ احوالی   یقین بیل کہ باشین آلوبن کیدر
مببتلای حلوا معدده یه اسیر   صحبتاری طویل قامتی قصیر
سوروشن کہ اوٹانه ایدی تقصیر   یازدیم نیجه لکین سزہ مختصر
یباخی دکل سوزی قرمزی دیمک   قاضیه معلو صدر ایتمزم هنک
فقیرك باشنی کسدی شمع تک   چراغ صاحتندن وار ایدی کدر
چمن دماغی اولوپدردارون   یوز حریفك دایم جوا بمین ریرن
هانی او ابراهیم هانی سز کورن   قان اغلار سز آنی کوره سز اکر
کیدر پدر بالمره کوزینك نوری   قورر یوپ چوپ کیمی اولوپ قوپ قوری
دکشیلوب رنگی دروش پدر سوری   سقا لینك آزدی آغزروب یکسر
حلوا ایر او اسه ایکر می بو کون   چه فایده آنك تو کدیلر تو کون
بو لدن موٹره کرک باغلا یوب یو کون   آخرت طرفه ایلسون سفر
سزك یولتزدده چوخ چکوب امک   مثلاً لازم دکل شرح ایدوب دیمک
چالشون ایشنده ایلینون کو مک   آشنالق طرزی بیلہ اولور مکر

میرزا فتحعلی بجعفر قلیخان قرا باغی نوشته است

حاجی قلی سندن ای تاج سریم   زیاده زیاده خیرم اولوپدردر
سوز و یرو پدر سزہ غرور ینشتیرن   پر چو تنیکلک ایشی محکم اولوپدردر
دونن کذار ایتمش ایدی بریانه   چوخ صعبت ایلدی سلیمان خانه
کو یابو مؤده دن اولوب دیوانه   پاپاق وسقالی پُف نَم اولوپدردر
همیشه سز لردن ایلر دی غیبت   دیر دی ریر مرسز قدر نه قیمت
هانی اونده ایندی اولکی حالت   بر عجایب مداح آدم اولوپدردر
بوندن اقدام اون پوط قدری حلویات   میر پنجه یه سزدن اولوپدردر سوقات
دوشینکده حاجی قوتیه قات قات   نصفندن آرتو جاق بیل کم اولوپدردر
دیددی کرچه ایتدیم اونده برایشی   ایندی دکشمشم بیلہ روشی
ین اولمشم خانه اخلاصلو کیشی   کهنه نیتلرم بر هم اولوپدردر
پناه خان نسلندن دخی بر آدم   تویه ایتدیم آلا تمیام دمدام
حاجی محترم ای قبله گاهم   کویا ابر اھیم ادهم اولوپدردر
بوندن بیلہ اولسون سزہ بشارت   حاجی اولوب ایندی اهل کرامت
کرک اول اوٹا هر برده حرمت   جانب دولتدن اکرم اولوپدردر
غرور ینشتیرینه سزدن بر نامه   کر کدر یاز یله یته انجامه
یقیندر یتورور ایشین اتمامه   زخمنه وعده سی مرهم اولوپدردر

مسدس با مرتع

عاشق پری و میرزا جان در مقابل یکدیگر بطریق مناظره

پری

شاعرا سنسن ز صانه مردی میداندن دانش

از بر ایلله دلده دفتر جوهر جانندن دانش

بدی یردر بدی کو کدر بدی از بر دن سؤال

بدی معنا بدی غسل بدی کوهر همکمال

بدی بر جده بدی یردر هشت جنت بیمثال

بدی رکعت بدی اصام بدی ارکانندن دانش

میرزا جان

سیرمه سن افسانه نی کل ای پری یارندن دانش

نیلرم عقبی ایشین سن کیمی دلد اردن دانش

بدی یردن بدی کو کدر نیلرم ایتکه سؤال

تا پشم بر مرشدی کسب ایتشم آندن کمال

چکمهن رضوان غمین بو دنیا ده یر سن مجال

عاشقه جور ایلین یار ستمگذارندن دانش

پری

یک کنی قدس خلیله مقدر سیله مهراسا

عقلگنی تغایر ایتدی آلدی سردن کلیسا

از بر ایلله هر ساعته ذکر مریم هم عیسا

کاه انجیل کاه جمجم کاه ارکانندن دانش

میرزا جان

تا پشم قدس خلیلی مهراسانی نیلرم

الده تسمیه کیهله ز تار وعصانی نیلرم

بر پری شیدا قیلوب حضرت موسانی نیلرم

سیومنن تورات زبوری سن چالان تاردن دانش

پری

تا پدر کک ترسا یو لیدر ایللمه ذوق هوس

باده کلکونه تحسین ایتسون نطق ونفس

قاعده قانون بو در قالوا بلی دن خاچ پرست

چاغرر عیسا کلیسا کفتکو جانندن دانش

میرزا جان

منده جان یررخ ایللمه سعی عبث بیجا هوس

مرغ جان پرور از ایدوب جسم قالب خالی قفس

غل متاعلم ایللمه نالم سالور دنیا یر سن

عالی غرقه یرن بو چشم خو نباردن دانش

پری

ای پری اولدی دل شیداردیف ال بال

سن طریقتدن اوتوب عرفان یرولینه قوی ماحل

یسمده ماهی کوکده کنبد وار مرینغ وزحل

آبجیوان شاخ طربی باغ رضوانندن دانش

میرزا جان

تاپه لی عشقک یولین بر بیله ایشی نیلرور
عقلمز حیران اولوب دُر دین و کیشی نیلرور
کل ایدک ذوق و صفا ملا و کیشیشی نیلرور
میرزا جانی اولدورن بر آهیه-له زاردن دانش

İSTANBUL
BÜYÜKŞEHİR
BELEDİYESİ
No.
ATATÜRK KİTAPLIĞI

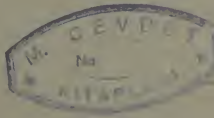

سہرات

صافیہ	سطر	سہو	تصحیح
۱۱	من فوقھا	۳ ویرولبسن	ویرولبسن
۲۲	من تحتھا	۹ یا مثل	یاشل
۲۸	من فوقھا	۹ بیلوت	بیلوب
۳۵	من تحتھا	۸ شالدى	سالدى
۰۰	۰۰۰	۲ ناشی	باشی
۳۶	۰۰۰	۲ آلما	آلماقہ
۳۷	من فوقھا	۳ غقى	حقى
۳۹	۰۰۰	۲ نیار	ینار
۴۱	من تحتھا	۵ خرمت	خرمت
۴۶	من فوقھا	۳ قز	قزہ
۴۷	من تحتھا	۱ نور	بور
۵۱	من فوقھا	۷ چاموشى	چاموشى
۰۰	۰۰۰	۱۱ پاجى	پناجى
۵۲	۰۰۰	۵ اولودون	اولودون
۵۳	۰۰۰	۱۳ انیدن	ایندن
۵۵	من تحتھا	۳ باخسه	ناخسه
۵۷	من فوقھا	۵ بۇس	بوس

اماله	ایماله	۱	من فوقها	۹۵
قویار	قویا	۸	. . .	. .
یاحشی هم یمانی	یاحشی یمانی	۹	. . .	۹۸
باشه	یاشه	۱۰	من تحتها	۱۰۰

Seite ۲۲ unter Zeile 11 u. S. ۲۷ unter Zeile 12 ist ein Trennungsstrich zu setzen.

یگدر	یگیدر	۱۲	من تحتها	۵۸
بیچاره	بیچاره	۲	من فوقها	۵۹
رنج	رنج	۹	من تحتها	۶۰
قایتدوق	قایتدوق	۳	من فوقها	۶۳
پاسیان	پاسیان	۳	من تحتها	۶۶
سم	سم	۹	من فوقها	۶۷
سلیمانه	سلیمان	۱	. . .	۶۸
غرقاب	غرق آب	۵	من تحتها	۶۹
یتیر	تیر	۸	. . .	۷۵
زور	زور	۵	. . .	. .
زار و صحر	زار صحر	۸	من فوقها	۷۶
حواسی	حواسی	۲	من تحتها	۷۷
یار و همسایه	یار و همسایه	۵	من فوقها	۷۸
دینکانهالی	دینکانهالی	۱	. . .	۷۹
دوکر	دوکر	۲	. . .	۸۱
وهیوره	وهیوره	۱	من تحتها	. .
اینله	اینله	۸	من فوقها	۸۲
کیوه نم	کیو نم	۳	من تحتها	. .
کسکله	کسکله	۶	. . .	۹۰
یتیر	تیر	۱۰	. . .	۹۱
سنی	سن	۱۲	من فوقها	۹۳
یدرور	یدرور	۱	من فوقها	۹۴
سفوف	صفوف	۷	. . .	. .
باریه	باریه	۵	من تحتها	. .

Anmerkungen.

1. Pag. 4. نيمتنه Frauenjacke.
2. Pag. 10. والى Heraclius II.
3. Pag. 14. ماحمد حسن Sohn Ibrahim-Chans.
4. Pag. 51. اغ سومك ausgekämmte Wolle.
5. Pag. 51. پناجي Name eines Einwohners von Schuscha, der durch das Alter in einen Knäul verwandelt worden sein soll.
6. Pag. 57. Emir Asslan galt als Haupt aller Liederlinge im Karabag; deshalb begann jede Satyre auf einen derselben mit seinem Namen.
7. Pag. 60. Anspielung auf den Rechtsstreit des Kerbelai-Allah-Werdi, eines bekannten Ganners, der in einer ihm von Ali-bek-Chaladsch-ogly auf 22 Tuman (1 Tuman = 10 Rubel 5 Kop.) gegebenen Verschreibung, diese Zahl in 1200 Tuman umgeändert hatte, die er, Dank seiner Freundschaft mit dem Kazi, gewaltsam von Ali-bek eintrieb.
8. ibidem. Scheker-banu, Name eines bekannten ausschweifenden Weibes im Karabag.
9. ibidem. Nuri-Tumen-ogly war der Beistand Ali-beks in dessen Rechtsstreite mit Kerbelai-Allah-Werdi.
10. ibidem. Kerbelai-Allah-Werdi war in Tauris geboren, galt aber für gebürtig aus Mamakan.

11. Pag. 61. Dschany-ogly Abdallah, ein im Karabag bekannter Dichter.

12. ibidem. Bababek, ein im Karabag bekannter Dichter.

13. ibidem. شنیل Ein Mantel, von dem es hiess, Begbud-bek habe ihn einem Bekannten abgenommen und er sei nachher im Dorfe Kassimbeks aufgefunden worden; der Sohn Mirsa Ali Gesels aber versicherte, er sei im Hause Kassimbeks selbst aufgefunden worden.

14. Pag. 66. Alexander II., Kaiser von Russland.

15. Pag. 73. Die Bewohner der Dörfer داش کسنلو, قوریوجق und هورزاور gehören zur Sekte der Ali Allahi.

16. ibidem. ملا d. i. Molla Ali, nach dessen Tode Dschafar-Kuli-Chan ein Gebe lesen liess, damit ihm der Eingang in das Paradies eröffnet werde.

17. Pag. 75. دوریان Dorf im Karabag.

18. Pag. 76. مهربان Dorf im Karabag.

19. Pag. 79. دینکا تعالی. Dschafar-Kuli-Chan lehrte seine Diener das Persische umgekehrt sprechen, um in nothwendigen Fällen in einer für andere unverständlichen Weise mit ihnen sprechen zu können. So sprach man دینکان عالی anstatt بندگان عالی.

20. ibidem. یکدیر d. h. der Riese. Unter diesem Ausdrucke verstand man Dschafar-Kuli-Chan, der sich durch seinen riesenmässigen Wuchs auszeichnete.

21. Pag. 81. یاریم سقال. So nannte man Amirdschanow einen Viertelaufscher der Polizei in Schuschn.

22. Pag. 83. Der Generalmajor Hassan-bek Agalarow, mit Biki, der Tochter Ahmed-Chans verheirathet.

23. ibidem. پیر اولادک d. h. den Nachkommen Ibrahim-Chans.

24. ibidem. لوند ارغلی Sohn des Niederträchtigen, — Suleiman, Sohn Suleiman-Chans, der in dem Rufe stand der grösste Wollustling zu sein.

25. ibidem. چاتلاق geile Stute. Churi-Dschan-Begüm, Witwe Ahmed-Chans, die sich nach dessen Tode sogleich wieder mit Suleiman-Chan verheirathete.

26. Pag. 84. Die Rede ist von Suleiman Chan, dem mehrere Frauen starben.

27. ibidem. Hier ist Ali Bek, Nachkomme Ibrahim Chan genannt.

28. Pag. 86. عزیز bezieht sich auf Mirsa Fethi Ali Akkondow.

29. Pag. 89. Gouverneur von Baku.

30. Pag. 92. Sohn Begbud-beks.

31. Pag. 93. یکی im Volksmunde „Geld“.

32. Pag. 98. ار در Zu verstehen das Hand der Hof Mecht-Kuli-Chans.

33. Pag. 111. بردع Berda, alte Stadt im Karabag.

34. Pag. 114. Mechti-Kuli-Chan.